

Nuorisotilan toiminta vanhemmuuden tukena

Sosiaalialan koulutusohjelma,
sosionomi
Opinnäytetyö
28.3.2008

Mia Veijalainen

Koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto	
Sosiaalialan koulutusohjelma		Sosionomi (AMK)	
Tekijä/Tekijät			
Mia Veijalainen			
Työn nimi			
Nuorisotilan toiminta vanhemmuuden tukena			
Työn laji	Aika	Sivumäärä	
Opinnäytetyö	Kevät 2008	46 + 2	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää miten nuorisotilatyössä pystytään vastaamaan vanhempien huolen aiheisiin nuoren kasvuun ja kasvatukseen liittyvissä asioissa. Vanhempien ajatusten pohjalta on tarkoitus kehittää nuorisonohjaajien ja vanhempien välistä yhteistyötä.</p> <p>Opinnäytetyö on kvalitatiivinen. Aineiston keräsin haastattelemalla kuutta vanhempaa, joiden nuoret olivat nuorisotilan kävijöitä. Käytin teemahaastattelua, jonka lähtökohtana olivat nuorisotyön yleiset tehtävät Juha Niemisen mukaan. Aineiston analysoin teemoittelun avulla.</p> <p>Aineistosta selvisi, että vanhemmat kokivat nuorisotilan nuorten vapaa-ajanvietossa hyvänä ja turvallisena paikkana. Nuorten asioissa vanhempia huolestuttivat kaikista eniten päihteet ja varsinkin ensimmäiset alkoholikokeilut ja humalat. Vanhemmat toivoivat, että nuorisotilalla keskusteltaisiin nuorten kanssa paljon, jotta nuoret saisivat erilaisia näkökulmia asioihin omien ajatustensa pohjaksi. Vanhemmat olivat valmiita tehostamaan yhteistyötä nuorisonohjaajien kanssa, jos oman nuoren kohdalla olisi jotain ongelmia tai huolen aiheita havaittavissa. Näissä asioissa vanhemmat kannattivat varhaista puuttumista.</p> <p>Aineiston perusteella voidaan sanoa, että nuorisotilalla on positiivinen maine niiden vanhempien keskuudessa, joiden nuoret viettävät vapaa-aikaansa siellä. Nuorisotilan toimintatavat ja säännöt ovat linjassa nuorten lähiympäristön kanssa. Nuorisotilan toiminnassa on keskeistä ohjata nuoria erilaisten keskustelujen kautta löytämään omat näkemyksensä asioihin. Nämä auttavat nuorta tekemään valintoja kenties vaikeidenkin tilanteiden edessä. Ennaltaehkäisevä työn mukaisesti nuorisotilalla puututaan jo varhain nuorilla havaittuihin huolen aiheisiin.</p>			
<p>Avainsanat</p> <p>nuorisotyö, nuorisotila, nuori, vanhemmat, yhteistyö, varhainen puuttuminen, ennaltaehkäisevä työ</p>			

Degree Programme in Social Services		Degree Bachelor of Social Services
Author/Authors Mia Veijalainen		
Title Youth Centre Activities Supporting Parenting		
Type of Work Final Project	Date Spring 2008	Pages 46 + 2 appendices
<p>ABSTRACT</p> <p>The purpose of this study was to find out how youth work in the youth centre could respond to the issues related to worries of parents and young people's growth. The target was to develop collaboration between youth leaders and parents from the parents' points of view.</p> <p>The study was qualitative. As for methods, data were collected with theme interviews of six parents whose children spent their leisure time in the youth centre. The themes of the interviews were based on the general functions of youth work by Juha Nieminen. The data were analysed by classifying them into various themes.</p> <p>The results showed that parents accounted the youth centre a good and a safe place for young people to spend their leisure time. The parents were most concerned about alcohol and young people's first intoxication. The parents wished that there should be plenty of discussions with young people in the youth centre, so that they would get different views for the base of their own thoughts. The parents were ready to intensify collaboration with youth leaders if their own child experienced some problems or they had some other issues of worries. The parents supported early intervention in these issues.</p> <p>This seems to indicate that the youth centre has a positive reputation among parents whose children spend their leisure time at that place. The policy and rules of the youth centre are in line with young people's environment. It is a central part of youth centre work to guide young people with discussions to find their own views in different issues. These discussions assist them to make choices perhaps in difficult situations. Preventive work is the main issue in this kind of youth work. The youth leaders intervene early in young people's worries in the youth centre.</p>		
<p>Keywords youth work, youth centre, youth leader, young people, parent, collaboration, early intervention, preventive work</p>		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	NUORI JA VANHEMMUUS	2
2.1	Nuori murrosikäinen	2
2.2	Murrosikäisen vanhemmuus	4
3	NUORISOTYÖ	7
3.1	Vanhemmuuden tukeminen	7
3.2	Nuorisotyön tehtävät	8
3.3	Espoon nuorisotoimi	11
3.3.1	Alueellinen nuorisokasvatustyö	12
3.3.2	Olarin nuorisotila	14
4	ENNALTAEHKÄISEVÄN TYÖN MENETELMIÄ	16
4.1	Varhainen puuttuminen	16
4.2	Huolen puheeksiottaminen	18
4.3	Kasvatuskumppanuus	20
5	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN	22
5.1	Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskohde	22
5.2	Tutkimusmenetelmä	22
5.3	Aineiston hankinta	24
5.4	Aineiston käsittely	24
6	AINEISTON ANALYYSI	25
6.1	Nuoren vapaa-ajan ympäristö	25
6.2	Nuorisotila vapaa-ajan ympäristössä	27
6.3	Murrosiän huolen aiheet	29
6.4	Murrosikäinen nuorisotilan toiminnassa	31
6.5	Yhteistyö vanhempien kanssa	33
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	36
8	POHDINTA	39
	LÄHTEET	44
	LIITTEET 1 – 2	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyölläni haluan tuoda vanhempien äänen kuuluviin ja saada heiltä näkemyksiä oman vanhemmuutensa tukemiseen nuorisotyön keinoin. Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää miten nuorisotilatyössä pystytään vastaamaan vanhempien huolen aiheisiin nuoren kasvuun ja kasvatukseen liittyvissä asioissa.

Kunnallinen nuorisotyö keskittyy toiminnoissaan lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin varhaiseen tukemiseen. Uusi lastensuojelulaki korostaa ehkäisevän työn merkitystä ja varhaisen puuttumisen tärkeyttä lasten ja nuorten ongelmissa kuin myös koko perheen tilanteessa.

Nuorisotyössä alueellinen nuorisokasvatustyö painottuu nuorisotiloilla tehtävään työhön. Nuorisotilat tarjoavat lapsille ja nuorille turvallisen vapaa-ajanviettopaikan omilla asuinalueillaan, joissa on aina aikuinen läsnä. Työote on ennaltaehkäisevää ja havaittuihin ongelmiin pyritään puuttumaan mahdollisimman varhain. Tämä tarkoittaa sitä, että kontaktitilanteita vanhempien kanssa on jonkun verran. Pääosin kontaktit lasten ja nuorten koteihin ovat kovin yksisuuntaisia eli nuorisonohjaaja on yhteydessä kotiin jonkin havaitun ongelman tai huolen aiheen vuoksi. Toivottavaa olisi, että vanhemmat itsekin ottaisivat rohkeammin yhteyttä nuorisonohjaajiin mieltään askarruttavissa asioissa.

Opinnäytetyöni tutkimuksen kohteena on Olarin nuorisotila, joka on yksi Espoon nuorisotoimen kuudestatoista nuorisotilasta. Toimin itse kyseisellä nuorisotilalla nuorisonohjaajana. Kohderyhmäksi olen rajannut ne vanhemmat, joiden 13-vuotias nuori osallistuu nuorisotilan toimintaan. Opinnäytetyön toteutuksessa käytän tiedonhankintamenetelmänä teemahaastattelua. Haastattelun pohjana toimivat nuorisotyön yleiset tehtävät ja vanhempien näkemykset nuoren murrosikäisen elämästä. Haastatteluihin osallistuu kuusi vanhempaa. Saadun aineiston analysoin teemoittelun avulla.

Opinnäytetyöni tavoitteena on saada tietoa nuorisotilalla tehtävän työn suunnitteluun, jotta alueelle pystyttäisiin luomaan sellaiset yhteistyön muodot nuorisonohjaajien ja vanhempien välille, joille on oikeasti tarvetta. Niin nuorisotyössä yleensä kuin nuorisonohjaajina asuinalueilla haluamme olla nuorten vanhemmille todellinen voimavara ja tuki heidän sitä tarvitessa. Omalla osaamisellamme voimme tukea vanhempia ja heidän kasvatustyötään lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa.

2 NUORI JA VANHEMMUUS

2.1 Nuori murrosikäinen

Nuoruutta on vaikea määritellä tarkalleen tiettyyn ikään kuuluvaksi. Jokainen nuori on oma yksilö ja kehittyy omassa tahdissa ja eri tavalla. Nuoruuden alkaminen on helpompi määritellä kuin sen loppuminen. Yleisesti katsotaan nuoruuden alkavan biologisten muutosten eli puberteetin myötä. (Aaltonen – Ojanen – Vihunen – Vilen 2003: 18.) Tässä opinnäytetyössä käsitteet murrosikä, nuori ja nuoruus sijoittuvat yläkouluikäisten maailmaan eli silloin nuori on iältään 13 – 15-vuotias.

Nuoressa tapahtuu suuria muutoksia melko lyhyessä ajassa. Hänen vartalonsa kehittyy aikuisen mittoihin ja identiteetti muokkautuu. Nuori solmii yhteyksiä omaan sukupolveensa niin oman kuin vastakkaisen sukupuolen kanssa, selkeyttää seksuaalisuuttaan, itsenäistyy vanhemmistaan ja liittyy itsenäisempänä ihmisenä häntä ympäröivään yhteiskuntaan. Nuori alkaa hahmottaa tulevaisuuttaan sekä omia toiveitaan ja haaveitaan. Tässä ikävaiheessa keskeistä on tunne-elämän kehitys. Nuori tutustuu itsessään heräviin joskus pelottavankin voimakkaisiin tunteisiin ja ne on opittava kohtaamaan ja hyväksymään osana itseään. Nuoren tulee jättää taakseen turvallinen ja tuttu lapsuus. Tuoluopuminen tuo usein mukanaan surua ja kaipausta, kapinaa ja uhmaa. Uuden kohtaaminen saattaa pelottaa ja ajoittain suorastaan ahdistaa samalla, kun se kuitenkin kiinnostaa ja houkuttelee. (Jarasto – Sinervo 1999: 11.)

Murrosiässä suuret tunnekuohut saavat helposti nuoren valtaansa. Itsenäistymisuhma saattaa johtaa ylilyönteihin ja tunnekokemusten voimakkuus harkitsemattomiin tekoihin. Älyttömyydet ja tyytymättömyys ovat nuorelle tyypillisiä normaaleja ilmiöitä, samoin kuin suuri epävarmuus omasta ulkonäöstä ja kelpaavuudesta, tosin vuorotellen liiallisen voimantunnon kanssa. Kokemuksia ei nuorella ole juuri mistään, mutta sen sijaan on paljon halua ja energiaa hankkia niitä. Vasta täysi-ikäisyyden kynnyksellä voimistuu nuoren vastuuntaju, empatiakyky, syy-seuraussuhteiden oivaltaminen ja moraalinen kehitys. Näitä ominaisuuksia ei voi siis nuorelta vielä täysimääräisenä vaatia, vaan kypsyminen ja kehitys ottaa oman aikansa. (Cacciatore 2005: 30.)

Nuoruus on aikaa, jolloin kerätään rakennuspalikoita itsenäisenä aikuisena pärjäämiseen. Omat tunteet on opittava sietämään ja nimeämään ja pikkuhiljaa pärjäämään nii-

den kanssa yksin. Pahimpiin tunnekuohuihin on kehitettävä selviytymisstrategioita ja opittava purkamaan niitä rakentavasti eikä rikkoen tai satuttaen. Nuoren on opittava suojaamaan itse itseään painostus- ja yllytystilanteissa sekä vastustamaan lukuisia herkkuisia houkutuksia. (Cacciatore 2005: 30 – 31.)

Nuoruudessa oman identiteetin eli itsensä käsittämisen hahmottaminen voimistuu. Nuori pohtii usein elämän suuria kysymyksiä. Kuka minä olen? Mikä on minun paikkani maailmassa? Mikä on elämäni tarkoitus? Hän pyrkii sovittamaan yhteen omat käsityksensä itsestään ja hänen käsityksensä siitä millaisena muut hänet näkevät. Myös hänen geeniperimänsä, persoonansa, lapsuuden kokemuksensa sekä elämänsä yhteisön sisäistetyt arvot ja ihanteet ovat osa nuoren identiteettiä ja siten mukana vaikuttamassa siihen, miten nuori oman elämänsä hahmottaa. Nuorelle on tärkeää saada tuntea olevansa sekä oma ainutkertainen yksilö että tasavertainen ryhmän jäsen. Nuori ikään kuin peilaa itseään kavereiltaan saamaansa palautteeseen luodessaan ja tarkentaessaan kuvaa itsestään. Hän voi testata omia ajatuksiaan ja mielipiteitään keskustelemalla ja pohtimalla niitä kavereidensa kanssa yhdessä. Nuorelle kavereiden hyväksyntä on usein tärkein asia elämässä. Se vaikuttaa suuresti hänen itsetuntoonsa ja käsitykseensä siitä, onko hän hyväksynnän arvoinen vai ei. (Jarasto – Sinervo 1999: 18 – 19, 91.)

Hyvä itsetunto on nuoren turvallisen olon perusta. Silloin nuorella on todellisuuteen perustuva käsitys itsestään ja hän hyväksyy, kunnioittaa ja arvostaa itsekkin itseään. Itsetunto on sidoksissa nuoren ja hänen lähipiirinsä välisiin vuorovaikutussuhteisiin. Terveen itsetunnon kehittyminen nuorelle edellyttää, että hän voi kokea itsensä hyväksytyksi ja saada osakseen positiivista ja oikeudenmukaista palautetta tekemisistään. Murrosikäinen on luonnostaan arka itsetunnostaan. Hämmennys fyysisten muutosten edessä voi saada nuoren suhtautumaan välillä kriittisestikin omaan itseensä. Samalla nuorelle herää pelko siitä, miten hän tulee hyväksytyksi muiden samanikäisten joukossa. Tätä pelkoa nuori peittelee liittymällä tiukasti kaveriporukkaan ja omaksumalla samankaltaisen pukeutumistyylin ja kielenkäytön. Kaiken tämän keskellä nuoren on päästävä sinuiksi oman itsensä kanssa. Epävarmuuden hetkiä kohdatessaan on toisen ikätoverin läsnäolo ja tuki nuorelle tärkeää, unohtamatta vanhempien ja muiden nuoren ympärillä olevien aikuisten merkitystä. (Aaltonen – Ojanen – Vihunen – Vilén 2003: 152.)

Murrosikäinen näkee toisinaan omat vanhempansa ja sisaruksensa huonoina ja epäkelvoina, kun taas itsensä jo aika vahvana. Hän uskaltaa ilmaista halveksuntansa ja vastus-

taa kodin normeja. Mikäli näin ei kävisi, nuori ei lainkaan haluaisi pois mukavasta ja viihtyisästä lapsuudenperheestään, jossa palvelut toimivat, lämpöä ja huolenpitoa riittää. Kaiken tutun ja turvallisen on muututtava nuoren silmissä tarpeettomaksi, vastenmieliseksi ja suorastaan säälettäväksi. Nuori saattaa kokea olevansa täysin yksin aivan kauheiden ihmisten keskellä. Hänen tulee saada turvallisesti mielikuvatasolla suuntautua pois kohti omaa elämäänsä, kuitenkin ilman todellista riskiä tulla heitetyksi ulos kodista ja perheestä. (Cacciatore 2005: 32.)

Murrosikä on tärkeä vaihe ihmisen elämässä. Oman persoonallisuuden luominen ja elämän hahmottaminen on luova, usein hidas ja työläs prosessi. Kaiken lisäksi nuorella pitäisi olla aikaa ja mahdollisuus nauttia omasta nuoruudestaan. Onhan se koko elämään ajallisesti suhteutettuna kuitenkin hyvin lyhyt ja nopeasti ohi menevä aika. (Jarasto - Sinervo 1999: 12.)

2.2 Murrosikäisen vanhemmuus

Nuori tarvitsee vanhemmat, joilla on odotuksia hänen suhteensa. Hän tarvitsee vanhemmat, jotka ovat huolissaan hänestä. Hän tarvitsee vanhemmat, jotka pettyvät, kun hän töppää, ilahtuvat hänen onnistumisistaan ja suuttuvat hänen laiminlyönneistään. Nuori tarvitsee vanhemmat, jotka sanovat ei, kun hän itse ei pysty siihen. Yksinkertaisesti nuori tarvitsee sellaiset vanhemmat, jotka reagoivat ja siten ilmaisevat välittävänsä hänestä. (Kinnunen 2005: 26.)

Nuoret toivovat vanhemmiltaan perushoivaa eli ruokaa ja puhtaita vaatteita. Vanhempia tarvitaan kuitenkin myös ohjaajana, neuvojana ja tuen antajana. Nuoret odottavat vanhemmilta myös yhdessäoloa, yhteisiä jutteluhetkiä ja sitä, että vanhempi on vain kotona ja saatavilla. Virikkeiden ja huippuelämysten sijasta nuori kaipaa vanhemmiltaan tunteiden vastaanottamista ja tasapainottamista. Säpinää nuoret saavat kokea tarpeeksi kaveripiirissään. (Hiila 2005: 5.)

Elämää on myös kodin ja koulun ulkopuolella, mikä saattaa vanhempia huolestuttaa. Ympäröivä maailma on muuttunut heidän nuoruudestaan melkoisesti. Vanhemmat saattavat arastella uusia ja heille vieraita ilmiöitä, joiden keskellä tämän päivän lapset ja nuoret kasvavat. Nuorten toimintakulttuuri netti-, kännykkä- ja viihdemaailmoineen sisältää uudenlaisia mahdollisuuksia ja toimintamalleja, mutta myös vaaroja ja uhkate-

kijöitä. Lisäksi huumeet ja alkoholi ovat varmasti aina vanhempien huolilistalla ylimpänä. (Hiila 2005: 6.)

Murrosikäisten nuorten vanhempien jaksaminen on koetuksella. Arkinen kiire ja turverakkojen puuttuminen voi myös osaltaan vaikuttaa siihen, että vanhempien ote nuorten kanssa olemiseen ja heidän kasvunsa tukemiseen horjuu. Lasten ja nuorten kasvussa on kuitenkin yhä edelleen kyse rakkaudesta, rajoista, läsnäolosta ja välittämisestä. Lapsen ja nuoren kasvua täytyy seurata tarkasti ja herkällä korvalla, häntä on kuultava ja kannustettava kasvussa. Asioihin täytyy myös puuttua tarvittaessa ja nuorelle asettaa rajoja. (Syrjälä 2005: 8.)

Yläkoulun aloittaminen on merkittävä vaihe murrosikäisen elämässä. Seitsemännelle luokalle siirtymiseen liittyy usein sekä pelkoja että odotuksia, mutta joskus myös ongelmia. Vanhempia tulee rohkaista puuttumaan riittävän ajoissa mahdollisiin ongelmiin. Ongelmia voi aiheuttaa itsenäistyvän nuoren kapinointi auktoriteetteja vastaan, josta voi seurata ristiriitoja myös perheessä. Erilaisten ristiriitojen ja konfliktien avulla nuori etsii omia rajojaan, mikä on hyvin tärkeää itsenäistymisprosessin kannalta. Vanhemmat tuntuvat usein nuorten arvomaailmasta katsottuna heidän elämäänsä ja vapauttaan rajoittavilta tekijöiltä. Nuorten arvomaailma voi vanhemmista puolestaan tuntua kovin ristiriitaiselta verrattuna heidän omaan arvomaailmaansa. Tässä vaiheessa vanhemmat joutuvat usein ratkaisemaan monia vapauteen ja vastuuseen liittyviä asioita, kuten myöhäiset kotiintuloajat, kotibileet ja pukeutuminen. Vanhempien tulisikin yhä suuremmassa määrin olla kiinnostuneita lastensa ja nuortensa tekemisistä ja menemisistä, esimerkiksi olemalla yhteydessä heidän kavereiden vanhempiin. Yläkoululainen nuori ei vielä pysty itse päättämään kaikista asioistaan eikä ymmärtämään kaikkien päätöstensä seuraamuksia, vaan tarvitsee vielä pitkään aikuisen opastusta, tukea ja kannustusta. (Veijola – Willman 2005: 68.)

Lapsen murrosikä saa monet vanhemmat neuvottomiksi. Entinen suloinen lapsi riitelee, haistattelee, paukuttaa ovia ja kieltäytyy yhteistyöstä. Vanhemmat saavat kuulla olevansa tyhmiä ja vanhanaikaisia. Muiden vanhemmat ovat paljon fiksumpia, koska nuoren mukaan he sallivat, ymmärtävät ja ostavat enemmän kuin omat vanhemmat. (Hiila 2005: 5.) Olisi hyvä, jos vanhemmat voisivat jakaa kokemuksia ja tunteita vanhemmuudesta jonkun kanssa. Vanhemmuuteen kuuluvat raastavat ristiriidat ja kivuliaat kasvutilanteet. On helpottavaa kuitenkin kuulla, kun muillakin tapellaan tv:n katselusta,

tietokone- ja peliajoista sekä kotiintulo- ja nukkumaanmenoajoista. Silloin on helpompaa tuntea riittävänsä vanhempana itsekin. (Juvakka 2005: 28.)

Nuoruus ja murrosikä tuntuvat aiheuttavan ongelmia nuorten vanhemmille. Yhteiskunnan palveluissa ei oikeastaan ole paikkaa, mistä nuorten vanhemmat voisivat hakea vastauksia kysymyksiinsä. Lastenneuvolat ovat vauva- ja leikki-ikäisiä varten, perheneuvolat ovat puolestaan ylikuormitettuja vastaamaan tavallisen perheen tavallisiin kysymyksiin. Vanhemmat tarvitsevat tässä elämänvaiheessa tukea niin yhteiskunnalta kuin toinen toisiltaan. Koulujen vanhempainillat ovat oikeastaan melkein ainoita murrosikäisten vanhempien kohtauspaiikkoja. (Hiila 2005: 5.) Vanhempien keskinäiset tapaamiset vahvistavat jaksamista, kun he huomaavat, että muissakin perheissä painitaan samojen ongelmien kanssa. Koulumaailmassa yläluokillakin tarvittaisiin vielä aktiivista vanhempien toimintaa alaluokkien tapaan. Se viestittäisi nuorelle, että vanhemmat haluavat olla mukana hänen elämässään, vaikkakin vähän kauempana. (Kinnunen 2005: 27 – 28.)

Nuorten hyvinvointia ajatellen paras voimavara heidän tämänhetkiseen arkeensa ja tulevaisuuteensa ovat jaksavat ja vahvat vanhemmat. He ovat aikuisia, jotka arvostavat itseään käyttäytyipä nuori miten tahansa. He ovat lujia, mutta eivät kovia. He ovat vanhempina aktiivisia, vahvoja ja vastuuntuntoisia myös kriisien hetkillä. Vanhempien tulee uskoa, että kaikki muuttuu paremmaksi silloinkin, kun nuori ei enää jaksaa uskoa. Lapset eivät tarjoa vanhemmilleen auvoisaa ja helppoa perheidylliä, nuorista nyt puhumattaan. Nuoret elävät kasvukriisin toisensa perään nojaten vanhempiensa tukeen ja tuuletavat stressiään turvallisesti, kiukuttelemalla kodin seinien sisällä. Nuoren viha omia vanhempia kohtaan on erityisen haasteellista kohdata. Se on kuitenkin välttämätön tunne. Nuoren kriisi johtuu iästä, ei siitä, että aikuinen olisi huono vanhempi. Vanhemmista ja kodista irtaantuminen kuuluu asiaan, mutta hylätä ei saa, vaikka kiva kalakaveri tai pullanleipoja muuttuu hirviöksi. (Cacciatore 2005: 31 – 32.)

Nuoren oireet on aina otettava erittäin vakavasti, mutta on muistettava, että ohimenevät kehitystaantumet ja kriisit kuuluvat nuoruuteen. Aikuisen ei tarvitse syyllistyä tai ahdistua kaikesta, vaan ensisijaisesti pysyä aikuisena eli rauhoitella, lohduttaa, tukea, valaa uskoa, antaa toivoa ja kestää nuoren tunnetilojen ilmentymät ja suojata nuorta vahingoittumasta. Aikuisten ensisijaisia tehtäviä ovat periaatteiden puolustaminen oikeudenmukaisuuden ja terveiden elämäntapojen puolesta sekä jaksaminen. Murrosikäisten las-

ten vanhempien tulisikin hoitaa omaa jaksamistaan ja pitää itsestään huolta. (Cacciatore 2005: 32.)

Vanhempia tulee rohkaista uskomaan omaan vanhemmuuteensa ja sen riittävyteen. Vanhemmilla on oikeus ottaa vanhemmuus haltuunsa, ja parhaansa mukaan ohjata lapsiaan ja nuoriaan tasapainoiseen ja turvalliseen elämään. (Syrjälä 2005: 9.) Jokaisella vanhemmalla on mahdollisuus onnistua tässä tehtävässään. Ei ole olemassa sellaista vanhempaa, joka täyttäisi kaikki vanhemmuuteen liitetyt odotukset ja ihanteet. Kun luottaa rohkeasti itseensä vanhempana, niin silloin on jo pitkällä. (Juvakka 2005: 28.)

3 NUORISOTYÖ

3.1 Vanhemmuuden tukeminen

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta on nuorisotyön ja nuorisopolitiikan asiantuntijaelin. Sen tehtävänä on mm. tehdä esityksiä nuoria koskeviksi ohjelmiksi ja toimenpiteiksi ja se toimii opetusministeriön yhteydessä. (Nuorisolaki 27.1.2006/72.) Nuorisoasiain neuvottelukunta on laatinut kunnallisen nuorisotyön toimintasuositukset 2000-luvulle siirryttäessä. Niissä mainitaan, että perhe on nuoren lähin turvaverkko ja vanhemmuutta on tuettava nuorisotyön toimijoiden yhteistyöllä. Kasvatusvastuu on vanhemmilla kotona, mutta joskus nuoren ongelmat saattavat saada vanhemmissa aikaan avuttomuutta ja silloin oikeanlainen tuki on tärkeää. Nuorisotyön ja vanhempien on tehtävä yhteistyötä, jotta ongelmiin löydetäisiin pysyviä ratkaisuja nuoren parasta ajatellen. (Silvennoinen 2001: 121.)

Vuoden alussa (1.1.2008) voimaantullut uusi lastensuojelulaki (417/2007, 2 §) tuo selkeästi esille lasten ja nuorten kanssa toimivien viranomaisten tehtävän vanhempien ja huoltajien kasvatustehtävän tukemisessa. Tarpeellista tukea ja apua on pyrittävä tarjoamaan perheille riittävän varhain. Lastensuojelulain 3 §:ssä määritellään ehkäisevä lastensuojelu, jonka toiminta-alueeseen myös nuorisotyö sijoittuu. Sillä tarkoitetaan sellaista ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Ehkäisevään lastensuojeluun kuuluu kaikki se lapselle tai perheelle annettu erityinen tuki, kun he eivät ole vielä lastensuojelun asiakkaina. (Lastensuojelulaki 417/2007.)

Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsille, nuorille ja lapsiperheille suunnattujen palvelujen avulla tuetaan vanhempia lasten ja nuorten kasvatuksessa ja, että niissä huomaataan lasten ja nuorten sekä perheiden erityisen tuen tarve. Kunnan on järjestettävä tarvittaessa sellaista toimintaa, joissa erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria voidaan tukea. (Lastensuojelulaki 417/2007, 8 §.) Lastensuojelun kannalta on tärkeää, että yleiset, kaikille tarkoitetut palvelut tukevat lasten kasvatusta. Ongelmien syntymistä voidaan ehkäistä, kun tuen ja avun tarve havaitaan mahdollisimman varhain. Toimintaa kunnissa voidaan järjestää eri hallintokuntien esimerkiksi neuvolan, päivähoidon, koulun ja nuorisotoimen omana toimintana tai vastaavasti yhteistyönä. (Hallituksen esitys 2007.)

3.2 Nuorisotyön tehtävät

Nuorisolaki (2006) velvoittaa kuntia huolehtimaan nuorisotyöstä ja sen toteuttamisen muodoista kunnissa. Lain hengessä tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parannetaan nuorten kasvu- ja elinoloja. Lain määrittämien tavoitteiden lähtökohtina on yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä terveet elämäntavat. Kunnallinen nuorisotyö perustuu nuorten kasvatukselliseen ohjaukseen. Toiminnoissa on huomioitava nuorten mahdollisuudet osallistua alueellisen nuorisotyön käsittelyyn sekä nuorten kuuleminen heitä koskevista asioista. (Nuorisolaki 27.1.2006/72.)

Nuorisotyön kohtaamat nuoret ovat vaiheessa, jossa he ovat kehityksellisesti aloittaneet irrottautumisen lapsuutensa malleista, kodista ja vanhemmista. Se on vaihe, jossa muut samanikäiset nuoret ja ympäröivä maailma aukeavat nuorelle uudella tavalla. Nuorten yhteisöt tarjoavat uusia jäsenyyksiä ja nuoret elävät niissä tässä ja nyt, intensiivisesti tai ei. Niissä nuoret harjoittelevat aikuistumista ja niitä odotuksia, joita aikuisyhteiskunta nuorille asettaa. Nuoruus on kriittinen elämänvaihe, joka tähtää nuoren subjektiksi eli yksilöksi tulemiseen. Nuoret imevät yhteiskunnan ja kulttuurin vaikutteita ja tapahtumia itseensä tänä päivänä yhä varhaisemmin. Mediamailman nuorille suuntaamat vaikutteet ja nuorisokulttuuriset asiat alkavat kiinnostaa aina vaan nuorempia. Ajallisesti nuoruus on alkanut venyä sen aikaistumisen kautta. (Hoikkala – Sell 2007: 11.)

Nieminen (2007) erottaa nuorisotyön tekemiselle neljä yleistä tehtävää eli funktiota. Näillä funktioilla tarkoitetaan sellaisia tehtäviä, joihin eivät vaikuta nuorisotyötä tekevi-

en eri tahojen ja organisaatioiden omat tavoitteet tai pyrkimykset. Nämä neljä yleistä nuorisotyön tehtävää ovat: socialisaatiofunktio, personalisaatiofunktio, kompensatiofunktio ja resursointi- ja allokointifunktio. (Nieminen 2007: 23.)

Nuorisotyön ensimmäisenä yleisenä tehtävänä on socialisaatio eli nuorten liittäminen kulttuurin, yhteiskunnan ja lähiyhteisön jäseniksi. Ympäröivän kulttuurin ja yhteiskunnan hyväksi todetut arvot, roolit, käyttäytymistavat ja toimintamallit siirretään uudelle sukupolvelle. Nykyaikaisen näkemyksen mukaan socialisaatiolla on sekä säilyttävä että uudistava luonne. Siihen sisältyy myös sellaisten tietojen, taitojen, arvojen ja toimintatapojen välittäminen, jotka mahdollistavat nuorten osallistumisen yhteisöjen ja yhteiskunnan kehittämiseen ja uudistamiseen. (Nieminen 2007: 23.)

Nuorisotyön toisena tehtävänä on ohjata nuoren personalisaatiota, kehittymistä omaksi itsekseen eli itsenäiseksi, omat tarpeensa ja pyrkimyksensä tuntevaksi yksilöksi. Tämän toteuttaminen edellyttää nuorisotyöltä, että toiminnassa mukana olevan nuoren yksilöllisyys, ainutlaatuisuus ja omaleimaisuus tunnustetaan sekä tunnustetaan ja häntä tuetaan näissä ominaisuuksissa. Nuorisotyön keinot ja menetelmät tarjoavat tilaisuuksia nuoren inhimilliselle kasvulle ja innostaville oppimiskokemuksille sekä kehittävät jokaisessa nuoressa olevia henkilökohtaisia mahdollisuuksia. Nuorisotyö ei ole ainoa nuoren personalisaatiota ohjaava taho, mutta sen omaava ominaispiirre eli nuorten vapaaehtoinen mukanaolo luo tiettyjä piirteitä toiminnalle. Nuorisotyöhön sisältyy lähtökohtaisesti nuorten tarpeiden kuuleminen ja kunnioitus. Nuorten itsensä ilmaisemat tai nuorisotyöntekijöiden tunnistamat tarpeet vaikuttavat ratkaisevasti nuorisotyön toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorisotyön toiminnassa nuorella on mahdollisuus saada sellaista ohjausta, johon kotien ja koulujen kiinnostus, voimavarat tai taidot eivät välttämättä riitä. (Nieminen 2007: 24 – 25.)

Nuorisotyön kolmannen tehtävän eli kompensaaation ajatuksena on, että nuorisotyöllä autetaan ja ohjataan myös niitä nuoria, joilla on ongelmia yhteiskuntaan liittymisessä tai omien persoonallisten mahdollisuuksien toteuttamisessa. Nuorisotyön menetelmillä puututaan tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja henkilökohtaiseen elämään liittyviin ongelmiin sekä kohdistetaan toimintaa heikoimmassa asemassa oleviin sekä erityisryhmien nuoriin. Esimerkkeinä mainittakoon erityisnuorisotyö, lastensuojelun ja nuortenhuollon kaltaiset menetelmät sekä kohdennettu nuorisotyö ja erilaiset projektit. Nuorisotyössä huomioidaan nuorten sosiaaliset ongelmat, mutta osa erityisnuorista vaatii sellaista

tukea, ohjausta ja hoitoa, joihin nuorisotyöllä ei ole osaamista ja resursseja. Silloin mukaan tulevat nuorisotyön verkostokumppanit, joiden kautta kyseinen nuori ohjataan hänelle oikeanlaisen tuen piiriin. (Nieminen 2007: 25.)

Neljäs nuorisotyön tehtävä eli resursointi- ja allokointifunktio pitää sisällään yhteiskunnan nuorille osoittamiin voimavaroihin sekä niiden suuntaamiseen vaikuttamisen. Silloin puhutaan nuorisopolitiikasta. Sen tarkoituksena on vaikuttaa siihen, miten nuoret huomioidaan yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa sekä resurssien jaossa ja niiden kohdentamisessa eri elämänalueilla. Näitä ovat muun muassa koulutus, työelämä, toimeentulo, politiikka, asuminen ja terveys. (Nieminen 2007: 25 – 26.)

Edellisten funktioiden eli yleisten tehtävien pohjalta nuorisotyö voidaan määritellä nuorten tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen perustuvaksi ohjatuksi ja yhteisölliseksi toiminnaksi, jonka tehtävänä on sekä auttaa nuoria liittymään yhteiskuntaan että tarjota heille oppimismahdollisuuksia persoonallisuuden, yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseksi. Nuorisotyön arkipäivän vuorovaikutustilanteet rakentuvat nuorten yksilöllisyyden tunnustamiselle sekä toisen ihmisen kuuntelemiselle ja kunnioittamiselle. Nuori on itsessään arvokas ajatuksineen, kiinnostuksineen, tunteineen ja ominaisuuksineen. Nuorisotyössä nuori ei ole oppilas, potilas, kuluttaja tai asiakas, vaan yksinkertaisesti nuori ihminen. (Nieminen 2007: 38 – 39.)

Nuorisotyön voidaan ajatella jakautuvan siten, että kasvatuksellinen nuorisotyö toteuttaa sosialisatio-, personalisaatio- ja osin kompensatiofunktioita, kun taas nuorisopolitiikka keskittyy resursointi- ja allokointifunktioon. Kasvatuksellisia keinoja nuorisotyössä on kehitetty entistä avoimempia toimintamuotoja kuten nuorisokahvilat, nuorisotalot ja avoin toiminta, ja toisaalta kohdistettu työtä erityisongelmissa kamppaileviin nuoriin ja erityisryhmiin. Nuorisotyö pitää sisällään siis monenlaisia tehtäviä ja sitä leimaakin eräänlainen funktionaalinen eriytymättömyys. Tämä tarkoittaa sitä, että nuorisotyössä ei ole haluttu, kyetty tai voitu keskittyä yhteen tiettyyn tehtävään. Nykyisessä yhteiskunnassa se ei liene tarkoituskaan, mutta nuorisotyön olisi hyvä olla selvillä siitä, mikä sen pääasiallinen tehtävä ylipäättään on. (Nieminen 2007: 26 – 27.)

3.3 Espoon nuorisotoimi

Espoon nuorisotoimen toiminta ja sen suunnittelu noudattaa Espoon kaupungin arvopohjaa, jossa mainitaan mm. asukas- ja asiakaslähtöisyys, luovuus ja innovatiivisuus sekä kumppanuus ja yhteisöllisyys. Nuorisotoimi näkee jokaisen lapsen tai nuoren yksilönä, jonka elämäntilanne määrittää, millaista toimintaa tai tukea hän kasvuunsa tarvitsee. Nuorisokasvatustyön näkökulmasta jokaisella lapsella ja nuorella on tarve ja oikeus kuulua turvalliseen yhteisöön. Nuorisotoimi osaltaan rakentaa ja tukee tällaisia yhteisöjä, jotka auttavat lasten ja nuorten kiinnittymistä kasvuympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Kaikilla toiminnoilla edistetään lasten ja nuorten terveitä elämäntapoja, ehkäistään päihteiden käyttöä ja siitä aiheutuvia ongelmia. Toimintoja ja osaamista kehitetään jatkuvasti, jotta pystytään vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla toimintaympäristössä lasten ja nuorten kasvuun vaikuttaviin muutoksiin. Nuorisotoimen tavoitteena on luoda pitkäkestoinen suhde eri asiakas- ja toimintaryhmiin sekä kuntalaisiin ja lasten vanhempiin. Tavoitteena on, että jokaisella espoolaisella lapsella ja nuorella olisi lähiympäristössään riittävästi tukea ja rajoja asettavia aikuisia lähellään. (Espoon nuorisotoimi 2006.)

Nuorisotoimi jakautuu kolmeen palveluryhmään: alueellisiin nuorisopalveluihin, keskitettyihin nuorisopalveluihin ja sisäisiin tukipalveluihin. Näistä alueellisten nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia Espoossa alueellisesta nuorisokasvatustyöstä. Alueellisen nuorisokasvatustyön lähtökohtana on vaikuttaa kasvatuksellisesti lapsiin ja nuoriin heidän omassa lähiympäristössään eli omalla asuinalueella tai kaupunginosassa kunkin asiakasryhmän tarpeet huomioiden. Nuorisotoimen toiminnassa on mukana suunnitelmallisesti tuettuja lapsia ja nuoria. Nuorisokasvatustyössä kontakti vanhempiin ja vanhemmuuden tukeminen on huomioitu toiminnan lähtökohdissa. Nuorisopalveluita toteutetaan Espoossa viidellä suuralueella: Espoon keskus, Espoonlahti, Leppävaara, Matinkylä-Olari ja Tapiola. Näillä alueilla on yhteensä 16 nuorisotilaa. Nuorisotiloista yksi on ruotsinkielinen ja yksi on keskittynyt kädentaitojen ohjaukseen. Opinnäytetyöni kohteena oleva Olarin nuorisotila sijaitsee Matinkylä-Olarin alueella. (Espoon Nuorisolautakunnan toimintasuunnitelma 2008 – 2009.)

3.3.1 Alueellinen nuorisokasvatustyö

Espoon nuorisotoimessa alueelliset palvelut tuotetaan alueellisen nuorisokasvatustyön perusprosessilla. Tähän sisältyy kolme toiminta-aluetta: kontaktipintatoiminta, verkostoyhteistyö ja kohdennettu yksilö- ja pienryhmätoiminta. (Prosessikuvaus 2007.)

Kontaktipintatoiminta pitää sisällään perusnuorisotyön toimintoja ja menetelmiä, joihin osallistuvat nuoret eivät ole valikoituneet niihin kuin korkeintaan ikänsä perusteella. Ohjattua nuorisotilatoimintaa järjestetään nuorisotiloilla tarjoamalla nuorille turvallinen, savuton ja päihteetön vapaa-ajanviettopaikka. Yläkouluikäisille toimintaa järjestetään iltaisin ja viikonloppupainotteisesti. Nuortenillat ovat perjantai-iltaisin avoinna klo 22:een tai 23:een asti ja lauantai-iltaisin jokainen nuorisotila on avoinna ainakin kerran kuukaudessa. Alakouluikäisille tarjotaan ohjattua toimintaa pääsääntöisesti iltapäivisin. Nuorilla on mahdollisuus osallistua toiminnan sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Kerhotoiminta on myös keskeistä nuorisotilojen kontaktipintatoiminnassa. Kerhojen ja pienryhmien teemat vaihtelevat, on mm. bänditoimintaa, teatteria, kädentaitoja, kokkausta ja liikuntaa. Jokaisella nuorisotilan vakituksella kävijällä on hankittuna jäsenkortti. Sen saaminen edellyttää vanhempien täyttämän jäsenkorttihakemuksen palauttamista, joka mahdollistaa yhteydenpidon vanhempiin tarvittaessa. (Toimintakertomus 2006; Arvioinnin ja tilastoinnin ohjeet 2008.)

Kaikissa nuorisotiloissa toteutetaan ehkäisevää päihdetyötä nuorisotoimen päihdetoimintamallin mukaisesti. Päihde-epäilyihin ja päihteiden käyttöön lasten ja nuorten kohdalla puututaan alueesta ja nuorisotilasta riippumatta yhdenmukaisesti ja samoja lähtökohtia noudattaen. Toimintamalli korostaa yhteistyötä sekä vanhempien että muiden toimijoiden kanssa. Nuorisonohjaajat ovat yhteydessä päihde- ja tupakointitapauksissa ensisijaisesti lasten ja nuorten vanhempiin. (Päihdetoimintamalli 2006.)

Jokainen nuoren päihde-epäily tai todennettu päihteidenkäyttö käsitellään tapauskohtaisesti nuoren ja hänen vanhempiensa yksityisyyttä kunnioittaen. Toimintamallin mukaisesti nuorisonohjaajat keskustelevat asiasta ensin keskenään ja sen jälkeen nuoren kanssa. Kyseinen tilanne arvioidaan nuoreen kohdistuvan vaaran asteen mukaisesti. Kaikissa tapauksissa nuorisonohjaajat ottavat huoltajaan heti yhteyttä ja mikäli nuoren todetaan olevan välittömässä vaarassa, nuori ohjataan viipymättä avun tai hoidon piiriin. Toistu-

vista päihteidenkäyttötilanteista nuorisonohjaajat ovat yhteydessä oman alueen lastensuojeluviranomaisiin. (Päihdetoimintamalli 2006.)

Kontaktipintatoimintaan kuuluu myös koulujen loma-aikoina järjestetty leiritoiminta ja muut tapahtumat. Näin pyritään tavoittamaan ne lapset ja nuoret, jotka muuten joutuisivat olemaan yksin kotona vanhempien ollessa töissä. Kontaktia alueen lapsiin ja nuoriin saadaan myös koulukäyntien avulla. Nuorisonohjaajat ovat keskeisessä roolissa, kun seitsemäsluokkalaisia ryhmytetään kouluvuoden alkaessa. Ryhmytyspäivien ajatuksena on pehmentää yläkoulun aloitusta tutustuttamalla luokan oppilaita keskenään erilaisella toiminnalla ja tehtävillä. Yhteistoiminnallisten harjoitteiden avulla pyritään saamaan luokan oppilaat toimimaan yhdessä toistensa erilaiset ominaisuudet huomioiden. Näiden päivien aikana nuorille tuodaan esiin myös nuorisotilojen toimintaa. Nuorisotilaa voidaan myös esitellä kutsumalla koululuokkia sinne vierailulle, ja näin lapset ja nuoret pääsevät tutustumaan sen toimintaan. Nuorisotoimea ja alueilla tehtävää nuorisotyötä tehdään tutuksi myös koulujen vanhempainilloissa ja erilaisissa muissa tapahtumissa. (Toimintakertomus 2006; Prosessikuvaus 2007.)

Alueellisen nuorisokasvatustyön yhtenä tärkeänä työmuotona on moniammatillinen yhteistyö. Nuorisonohjaajat ovat verkostoituneet alueillaan muiden lasten ja nuorten parissa työtä tekevien viranomaisten sekä järjestöjen ja vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Alueellisissa palveluissa keskeisimpiä verkostoyhteistyön muotoja ovat nuoren kasvua tukevat verkostot, jotka ovat hyvin paikallisia ja keskittyvät yksittäisten nuorten asioihin sekä alueen kasvu ympäristöä kehittävät verkostot, jotka käsittelevät asuinalueita laajemmin ja pyrkivät vaikuttamaan lasten ja nuorten toimintaympäristöjen kehittämiseen. Keskeisiä toimijoita näissä verkostoissa nuorisotoimen lisäksi ovat koulut, sosiaalitoimi, poliisi ja seurakunnat sekä lasten ja nuorten parissa toimivat järjestöt. Myös nuorisotiloilla käyvien lasten ja nuorten vanhemmat ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita nuorisonohjaajille. (Prosessikuvaus 2007; Arvioinnin ja tilastoinnin ohjeet 2008.)

Kohdennettu yksilö- ja pienryhmätoiminta on työmuoto, jonka avulla huomioidaan erityisessä tuen tarpeessa olevat lapset ja nuoret. Nämä lapset ja nuoret löytyvät ja valikoidaan tämän toiminnan piiriin nuorisonohjaajien ja yhteistyökumppaneiden kautta. Toiminnalle asetetaan selkeät tavoitteet lapsen tai nuoren tarpeet huomioiden ja niiden toteutumista seurataan. Havaittujen tarpeiden mukaisesti työmuodoksi valitaan joko yksilötyö tai ryhmämuotoinen toiminta. Toiminnan sisällöllinen puoli voi olla lähes mitä

vaan, kasvatuksellisuus huomioiden. Tässä työssä on ehdoton edellytys tehdä yhteistyötä lasten ja nuorten vanhempien kanssa. Mukana saattaa usein olla joku muukin oheiskasvattaja nuoren lähiympäristöstä, esimerkiksi koulusta kuraattori tai opettaja. (Proses-sikuvaus 2007.)

3.3.2 Olarin nuorisotila

Olarin nuorisotila toimii Matinkylä-Olarin alueella ja on toinen tämän alueen kahdesta nuorisotilasta. Nuorisotila sijaitsee Olarissa Kuitinmäen ostoskeskuksen laidalla. Nuorisotila on toiminut näissä uusissa tiloissa syksystä 2007 lähtien. Edelliset toimintatilat sijaitsivat hieman kauempana ostoskeskuksesta ja niistä luovuttiin turvallisuuspuutteiden vuoksi. Nuorisotilalla työskentelee kolme vakituista nuorisonohjaajaa ja lisäksi tunti-työntekijöitä tarpeen mukaan. Jäsenkortteja myönnettiin syyskauden 2007 aikana vakituksille kävijöille 135 kappaletta. (Olarin nuorisotila 2007.)

Nuorisotilalla toimintapäiviä ovat maanantai, keskiviikko, perjantai sekä joka toinen lauantai. Toiminnat ja aukioloajat on jaettu ikäryhmittäin alakoululaisiin ja yläkoululaisiin. Alakoululaisista nuorisotilan toimintaan voivat osallistua kolmas – kuudesluokkalaiset lapset. Heille toimintaa on järjestetty iltapäivisin nuorisotilan toimintapäivinä lauantaita lukuun ottamatta. Yläkoululaisille (13-17v) nuorisotila on auki iltaisin edellä mainittuina toimintapäivinä. Arki-iltoina nuorisotila menee kiinni kello 21 ja perjantaisin ja lauantaisin nuorisotila on auki kello 23 asti. Tällä myöhäisellä aukioloajalla nuorille tarjotaan vaihtoehtoinen, päihteetön tapa viettää perjantai- ja lauantai-iltoja. (Olarin nuorisotila 2007.)

Nuorisotila on yleisilmeeltään olohuonemainen, viihtyisä ja turvallinen vapaa-ajanviettopaikka. Nuorisotilalla voi pelata biljardia, pingistä, playstationia ja erilaisia lautapelejä. Nuorilla on käytössä myös tietokone, joka on Espoon kuntalaisverkossa. Nuoret voivat katsoa televisiota ja kuunnella musiikkia. Erillinen pienryhmätila antaa mahdollisuudet pienimuotoiseen kädentaitojen harrastamiseen. Nuorisotilalla on myös bänditila. Nuorisotilan keittiö on nuorten vapaassa käytössä. Kaikenlainen kokkailu onkin nuorten suosiossa. Varsinkin viikonloppuisin siellä tehdään usein yhdessä pientä naposteltavaa koko porukalle. Nuoret saavat vaikuttaa nuorisotilalla järjestettävän toiminnan sisältöön sekä olla sitä myös itse toteuttamassa. Kerran kuukaudessa nuorisoti-

lalla pidetään talokokous nuorten kanssa, jossa näitä nuorten ajatuksia voidaan yhdessä viedä eteenpäin. (Olarin nuorisotila 2007.)

Toiminnalle on luotu yhdessä nuorten kanssa säännöt ja niiden noudattamista edellytetään, jotta voi olla mukana nuorisotilan toiminnassa. Sääntöjen tarkoituksena on luoda nuorisotilalle sellaiset turvalliset puitteet, että kaikki siellä viihtyvät. Nuorisotilalla puututaan kielenkäyttöön, häiriökäyttäytymiseen ja minkäänlaista kiusaamista ei suvaita. Nuorisotilan toiminta on täysin päihteetöntä. Kaikesta alaikäisten lasten ja nuorten havaitusta päihteiden käytöstä nuorisonohjaajat ilmoittavat vanhemmille. Näissä asioissa nuorisotilalla toimitaan Espoon nuorisotoimen päihdetoimintamallin mukaisesti. (Olarin nuorisotila 2007.)

Nuorisotilalla käyvien lasten ja nuorten vanhempiin nuorisonohjaajat pitävät yhteyttä tarvittaessa. Kun lapsi tai nuori alkaa käydä nuorisotilalla enemmän, hänen tulee toimittaa nuorisotilalle vanhempien täyttämä jäsenkorttihakemus. Tästä hakemuksesta löytyvät sitten sekä kävijän että hänen huoltajansa yhteystiedot. Jäsenkortin myöntämisen jälkeen kotiin lähetetään kirje, jossa kerrotaan nuorisotilasta ja sen toimintaperiaatteista. Kirjeen mukana vanhemmat saavat nuorisotilan yhteystiedot ja voimassa olevat aukioloajat. Kerran syksyissä nuorisotilalla pidetään avoimet ovet tapahtuma, jossa vanhemmilla ja muillakin alueen asukkailla on mahdollisuus käydä tutustumassa nuorisotilaan ja sen työntekijöihin. Joitakin vanhempia nuorisonohjaajat tapaavat myös koulujen vanhempainiltojen yhteydessä. (Olarin nuorisotila 2007.)

Nuorisotilan nuorisonohjaajat tekevät paljon yhteistyötä varsinkin alueen yläkoulujen kanssa. Seitsemäsluokkalaisten ryhmätykset ovat niistä suurin yhteistyömuoto tällä hetkellä. Lisäksi nuorisonohjaajat osallistuvat erilaisiin koulujen teemapäiviin sekä vanhempainiltoihin tarvittaessa. Alakoulujen oppilaita on kutsuttu luokittain vierailulle nuorisotilalle. Olarin nuorisotilan nuorisonohjaajat ovat mukana alueen moniammatillisessa verkostossa. Siihen kuuluu tältä alueelta lasten ja nuorten kanssa työtä tekeviä viranomaisia, järjestöjen edustajia ja vapaaehtoistoimijoita. Tämä ryhmä on järjestänyt Olarin alueella lasten ja nuorten vanhemmille luentotilaisuuksia sekä koko perheen tapahtumia. Se on ollut myös mukana järjestämässä koulutus- ja yhteistyöseminaareja koko Matinkylä-Olarin alueen lasten ja nuorten parissa työskenteleville työntekijöille. (Olarin nuorisotila 2007.)

4 ENNALTAEHKÄISEVÄN TYÖN MENETELMIÄ

4.1 Varhainen puuttuminen

Varhainen puuttuminen on ollut vahvasti esillä 2000-luvulle tultaessa. Se on vakiintunut kielenkäyttöön ja on yleisesti käytössä sosiaali- ja kasvatustieteen alan kuin myös nuorisotyön ammattilaisten työmuodoissa. Varhainen puuttuminen on yksi ennaltaehkäisevän työn keskeinen ajatus ja tapa toimia. Nuoren havaittuihin ongelmiin reagoidaan ja niihin pyritään löytämään ratkaisuja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lähtökohtana on huoli nuoresta tai suuremmastakin ryhmästä. Varhaisella puuttumisella halutaan estää ongelmien kärjistyminen ja lisääntyminen ja siten ehkäistä mahdollinen syrjäytymisvaara. (Huhtanen 2007: 22, 28 – 29.)

Nuoruus on muutoksen ja monenlaisten kokeilujen aikaa. Nuori etsii omaa itseään, rajojaan ja paikkaansa eri yhteisöissä ja ryhmissä. Selviytyäkseen tässä tehtävässä nuori tarvitsee ajatustensa ja toimiansa pohjaksi paljon erilaista tietoa sekä aikuisten tukea ja ohjausta. Joidenkin nuorten kohdalla tämä etsintä johtaa myös ei-toivottuihin ilmiöihin, joita voivat olla häiriökäyttäytyminen, poissaolot koulusta, alkoholin käyttö, huumeiden kokeilu, rikollisuus tai oma itsetuhoisen käyttäytyminen. Nämä ilmiöt ja varsinkin niiden kasautuminen voivat johtaa nuoren syrjäytymiseen. Siksi tässä ikävaiheessa on tärkeää puuttua varhain nuoren ongelmakäyttäytymiseen ja ohjata häntä valinnoissaan terveempään suuntaan. Napakatkin otteet ovat parempia kuin liiallinen ymmärtäminen ja salliminen. (Jarasto – Sinervo 1999: 115 – 116.)

Yleisen tietouden ja viisauden pohjalta on selvää, että ongelmiin olisi puututtava mahdollisimman varhain. Ongelmilla on tapana pahentua ajan kuluessa. Kuitenkaan yleinen viisaus ei aina takaa riittävän varhaisia toimia, vaan ongelmiin puututaan vasta sitten, kun niiden korjaaminen on jo hyvin työlästä ja kustannukset suuria. Tänä päivänä puhutaan paljon nuorten pahoinvoinnin lisääntymisestä. Suuri osa nuorista voi hyvin, mutta osa tarvitsee tukea elämänvalintoihinsa nykyistä enemmän. Kaikki nuoret eivät saa turvaa ja tasapainoista huolenpitoa kotoaan, vaan aikuisen läsnäolon nälkä on kasvanut. Jokaisella nuorella on tulevaisuus edessään kaikkine mahdollisuuksineen. Näiden mahdollisuuksien turvaaminen vaatii kuitenkin enenevässä määrin ennalta ehkäisevää työtä ja toimintaa eli sitä, että nuorten havaittuihin ongelmiin puututaan riittävän varhain. (Suikkanen – Martti – Linnakangas 2006: 7, 15.)

Varhainen puuttuminen ei ole korjaavien palveluiden tavoin leimaavaa, kun se sisällytetään normaalin palvelun ja perustoiminnan työmuotoihin. Työn tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden voidaan olettaa olevan helpommin saavutettavissa kuin jo syrjäytyneisiin kohdistettujen tukitoimien työ. Asioihin ja ongelmiin puuttuminen varhain säästää yksilöitä ja heidän läheisiään henkisiltä kärsimyksiltä sekä edistää asianomaisten ja heidän lähipiirinsä arjen sujuvuutta. (Suikkanen – Martti – Linnakangas 2006: 201.)

Varhaisen puuttumisen tulisi tapahtua heti, kun merkkejä nuoren hyvinvoinnin heikentymisestä alkaa näkyä esimerkiksi toistuvat poissaolot koulusta, oppimisvaikeudet, häiriökäyttäytyminen, päihteiden käyttö, väsymys tai masennus. Varhainen puuttuminen edellyttää näin ollen ongelmien varhaista tunnistamista. Tunnistamisen jälkeen on tärkeää selvittää asioita nuoren, vanhempien ja muiden asianosaisten kanssa. Tarvittaessa nuori sekä mahdollisesti koko perhe tulee ohjata sopivan tukipalvelun piiriin. (Suikkanen ym. 2006: 202 – 203.)

Kaiken kaikkiaan, kun puhutaan varhaisesta puuttumisesta, on silloin kyse sellaisesta toiminnasta, jolloin havaituissa ongelmallisissa tilanteissa on vielä muutoksen mahdollisuuksia runsaasti jäljellä. Se on tukea ja kontrollia silloin, kun jotain on vielä tehtävissä eli kovin monet ovet eivät ole vielä sulkeutuneet. (Pyhäjoki 2006.) Näitä tilanteita saatetaan lähteä työstämään liian ongelmakeskeisesti. Lähtökohtana on tämän kaltaisissa tilanteissa, että nuoren havaittu ongelma halutaan määritellä mahdollisimman tarkasti, jotta sille löytyisi sopiva ratkaisu, jota sitten lähdetään toteuttamaan. Tämänsuuntainen toimintamalli olettaa, että havaittu ongelmallinen tilanne näyttäytyy kaikille osapuolille samanlaisena. (Eriksson – Arnkil 2005: 20.)

Eriksson ja Arnkil (2005) tuovat esiin näkemyksen, että ei ole olemassa yhteistä ongelmaa, vaan jokainen näkee tilanteessa aina omat pulmansa niin nuori, vanhempi kuin työntekijä, vaikka ongelmallinen tilanne koskettaakin heitä kaikkia. Eriksson ja Arnkil puhuvat ongelmien sijasta kunkin osapuolen omasta huolesta kyseisessä tilanteessa. Työntekijälle huoli on oma subjektiivinen näkemys, joka syntyy havainnoista kontaktitilanteissa nuoren kanssa. Huoli tuntuu työntekijässä kahdella tavalla: huoli kohdistuu sekä nuoren selviämiseen että omiin toimintamahdollisuuksiin kyseisessä tilanteessa. Huoli liittyy aina tulevaisuuteen, sillä se on työntekijän omaa ennakointia siitä miten asiat mahdollisesti tulevat etenemään jatkossa. (Eriksson – Arnkil 2005: 21.) Varhainen

puuttuminen aidoimmillaan tarkoittaa työntekijänä puuttumista omiin nuoren herättämiin huolenaiheisiin ja ryhtymistä toimintaan niiden hälventämiseksi (Pyhäjoki 2006).

4.2 Huolen puheeksiottaminen

Huolen ottamista puheeksi ei pidä vähätellä ennaltaehkäisevässä työssä, ja se on aivan olennainen osa varhaista puuttumista. Huoli tarkoittaa sitä, että työntekijällä on ennakkoiva ajatus siitä, että asiat ovat menossa kenties huonompaan suuntaan nuoren kohdalla, jos asiassa ei tapahdu jotakin muutosta. Tämän muutoksen aikaansaaminen edellyttää useimmiten yhteydessä olemista nuoren vanhempiin. Puheeksiottamista saattaa kuitenkin viivyttää työntekijän pelko vanhempien mahdollisesta reaktiosta. Työntekijän ei kuitenkaan tarvitse olla asiassa oikeassa ja huolta herättävästä ongelmasta täysin selvillä. Tällaisessa tilanteessa riittää, että työntekijä kertoo vanhemmille olevansa huolissaan nuoren tilanteesta ja tarvitsevänsä heidän apuaan huolen poistamiseksi. (Eriksson – Arnkil 2005: 7 – 8, 11.)

Ennen varsinaista puheeksiottotilannetta työntekijän on hyvä jäsentää itselleen omaa huoltaan ja siten valmistautua tilanteeseen. Huolen konkretisointi auttaa työntekijää selkiyttämään huolenaiheitaan ja tekemään niistä keskustelukelpoisia. Hän voi miettiä ja kirjata itselleen ylös, mistä tarkalleen on huolissaan nuoren tilanteesta ja missä asioissa aidosti tarvitsee vanhempien apua. Kun käsiteltävänä on työntekijän konkreettisia havaintoja, on vanhempien helpompi ymmärtää esillä olevaa asiaa. Jos huoli ilmaistaan vanhemmille vain yleisellä tasolla, saattaa se jäädä heiltä kokonaan ymmärtämättä ja heitä ei ehkä siksi saada mukaan yhteistyöhön. Tärkeää on miettiä myös niitä asioita, jotka työskentelyssä nuoren kanssa toimivat ja ovat hyvin. Positiivisten voimavarojen tunnistaminen ja löytäminen lisää myönteistä ilmapiiriä kehittyvälle yhteistyösuhteelle. Kaiken tavoitteenahan on toista kunnioittava ja tasavertainen liittouma, jossa vanhemmat ja työntekijä yhdistävät voimavaransa nuoren tukemiseksi. Etukäteen on hyvä pohdita myös mahdollisia tukitoimia. Löytyykö mahdollisesti syntyvästä yhteistyöstä vanhempien kanssa tarvittavat voimavarat nuoren tukemiseen vai tarvitaanko lisätukea ja muita tahoja mukaan. (Eriksson – Arnkil 2005: 12 – 15, 18, 22 – 23, 29 – 30.)

Ennakointia on hyvä tehdä myös itse puheeksioton tilanteesta. Keskustelun onnistumisen kannalta kannattaa miettiä, miten huolensa ottaa puheeksi ja millaisia painotuksia ja ilmaisuja asiaa esittäessä käyttää. Huomioitavaa on, että keskustelussa puhutaan nuoren

käyttäytymisestä eikä ominaisuuksista. Työntekijän oman huolen esiin nostaminen nuoren ongelmien sijaan luo paremmat edellytykset yhteistyön alkamiselle. Konkreettiset esimerkit huolen aiheista selkiyttävät tilannetta vanhemmille. Työntekijän on hyvä ennakoida myös niitä reaktioita, joita mahdollisesti seuraa, jos tekee niin kuin suunnitteli. Silloin on tilaisuus arvioida suunnitellun puheeksioton tapaa ja hyödyllisyyttä. Erilaisin ajatuskokein on hyvä etsiä sellaista toimintamallia, jonka avulla keskustelu saataisiin käyntiin hyvässä hengessä. Lähestymistapaa kannattaa kuitenkin muuttaa, jos ennakoi kielteisiä ajatuksia yhteistyön syntymisen mahdollisuuksista. (Eriksson – Arnkil 2005: 14 – 15, 18.)

Kun työntekijän omien ennakkointien avulla on löytynyt sellainen lähestymistapa, jonka avulla voisi syntyä tulosta, on seuraavana vaiheena huolen puheeksiottaminen. Olisi hyvä sopia vanhempien kanssa etukäteen aika ja paikka tälle keskustelulle. Kaikissa tilanteissa se ei ole aina mahdollista. Vanhemmille on myös hyvä ilmoittaa keskustelun tarkoitus etukäteen, jotta heillekin tarjoutuu mahdollisuus siihen valmistautua. Rauhallinen tila ja riittävän ajan varaaminen keskustelulle viestittää työntekijän paneutumista asiaan. Omat enakkosuunnitelmat on hyvä pitää mielessä, mutta itse keskustelutilanteessa on tärkeää, että osaa kuunnella ja edetä kyseisen vuoropuhelun ehdoilla. Kun ollaan kasvokkain tilanteessa, tulee tahtomattaan välittäneeksi omia asenteita toista osapuolta kohtaan. Keskustelukumppanin arvostava kohtaaminen on sitä, että huomioi ja tunnustaa hänet oman elämänsä asiantuntijaksi ja on aidosti valmis kuulemaan häntä. (Eriksson – Arnkil 2005: 15 – 16, 18, 24.)

Puheeksiottotilanteen jälkeen on hyvä pysähtyä arvioimaan, miten tilanne sujui ja välit-tyikö huoli vanhemmille niin, että työskentely huolen poistamiseksi saattaa alkaa. Tilanteen aikaansaamien omien tunnelmien tarkastelu auttaa työntekijää jäsentämään kokemusta ja luo hänelle oppimisen mahdollisuuksia. Kiinnostavaa on myös huomioda tapahtuiko puheeksioton tilanteessa niin kuin oli ennakoitu vai kenties jotain ihan muuta. Joka tapauksessa tilanteiden jälkipohdinta auttaa työntekijää kehittymään puheeksiotos- sa ja antaa eväitä jatkotyöskentelyyn. Ennen kaikkea on hyvä muistaa, että näissä tilanteissa ollaan työntekijänä pyytämässä vanhemmilta apua heränneen huolen vähentämi- seen. Nuoren asioiden kehittymisen kannalta tärkeintä on päästä jatkamaan työskentelyä mahdollisimman hyvin. (Eriksson – Arnkil 2005: 16 – 18.)

4.3 Kasvatuskumppanuus

Nykyään yhteistyö vanhempien kanssa on lisääntynyt, ja varsinkin päivähoidon ja koulun kontaktit vanhempiin ovat jo itsestäänselvyyksiä. Yhteistyön muotoja kuitenkin haetaan ja opetellaan, koska yhteistyön tekemisen kulttuuri kodin ja ammattilaisten välillä on vielä nuorta. (Alasuutari 2006: 84.) Nuorisotyössä yhteistyömuotojen etsiminen vanhempien kanssa on myös ajankohtaista. Ennaltaehkäisevä työ luo tilanteita, joissa otetaan kontaktia entistä varhaisemmin lasten ja nuorten vanhempiin.

Tänä päivänä keskusteltaessa yhteistyöstä painotetaan osapuolten tasavertaista suhdetta. Vuorovaikutuksessa on tärkeää saavuttaa taso, jossa molemmat osapuolet niin vanhempi kuin työntekijä ymmärtävät toisiaan. Kun työntekijä aidosti tilanteessa osoittaa kuuntelevansa ja ottavansa huomioon vanhemman näkökulman, on tämänkaltaisen tilanne varmasti saavutettavissa. (Alasuutari 2006: 89 – 90.)

Yhteistyön ja vuorovaikutuksen muodoilla on monta nimitystä. Tänä päivänä on pinnalla ollut erityisesti kumppanuuden käsite. Kumppanuus perustuu molemminpuoliseen kunnioitukseen, ja siinä vanhemmilla ja työntekijöillä on yhteisiä tavoitteita nuoren suhteen. Kumppanuus lisää myös vastuuta työntekijälle vanhempien suuntaan. Tukemisesta siirrytään haasteelliseen kumppanuuteen. (Karila 2006: 92 – 93.) Kasvatuskumppanuus on selkeää, valikoitunutta, suunnitelmallista sekä yhteiseen konkreettiseen tavoitteeseen tähtäävää toimintaa, jossa ongelmat ennakoidaan ja ratkaistaan yhteisin menettelytavooin. Kumppanuudessa korostuu myös näkemys eri osapuolien tasavertaisuudesta. (Salminen 2005: 168–169).

Toimivan kumppanuuteen perustuvan suhteen luominen työntekijöiden ja vanhempien välille ei välttämättä ole helppo tehtävä. Siihen vaikuttavat muun muassa molempien osapuolten ennakkokäsitykset ja odotukset, mutta on tärkeää yrittää. Kunnollinen yrittäminen vaatii, että työntekijöillä on selkeä käsitys tavoitellun suhteen laadusta. Siihen liittyy myös keskusteluja vanhempien kanssa heidän odotustensa selvittämiseksi ja yhteisten tavoitteiden luomiseksi. Tämä ei välttämättä takaa toimivaa kontaktia vanhempien kanssa, mutta se vie oikeaan suuntaan. Kommunikaatio tehostuu, koska myös vanhemmille annetaan mahdollisuus puhua ja tulla kuulluksi. (Davis 2003: 42, 43.)

Davis (2003) on listannut keskeisiä ominaisuuksia, jotka voidaan liittää nimenomaan kumppanuuteen perustuvaan yhteistyöhön. Kumppanuuden ensimmäinen edellytys on, että kumppanukset työskentelevät yhdessä ja sitoutuvat toimintaan parhaansa mukaan. Mitä läheisempi yhteistyö on, sitä varmemmin saavutetaan hyvä lopputulos. Kumppaneilla on oltava yhteiset tavoitteet yhteistyölle selvillä. Vanhempien ja työntekijöiden erilainen asiantuntemus ja muut erilaiset piirteet täydentävät toisiaan ja ovat yhtä tärkeitä. Työntekijällä on oman alansa tietämys ja vanhemmat tuntevat oman nuorensa sekä oman perheensä tilanteen parhaiten. Kumppanuussuhde edellyttää molemminpuolisen kunnioituksen saavuttamista. Se saavutetaan, kun osapuolet hyväksyvät toistensa samanarvoisen merkityksen asian eteenpäin viemiseksi. Yhteistyöhön kuuluu asioista neuvottelemineen. Jos esitettyä ratkaisuehdotusta asiaan voi pitää ehdotuksena, jota toinen osapuoli voi harkita, eikä annettuna viisautena tai käskynä, voi kumppanuussuhde tulla avoimemmaksi. Kaiken perustana on kommunikaatio eli vuorovaikutustaidot. Annetaan asianmukaista informaatiota, kuunnellaan toista, tulkitaan tarkasti saatua tietoa ja vastataan asianmukaisesti saadun tiedon pohjalta. Rehellisyyden periaate kuuluu ehdottomasti kumppanuuden piirteisiin. Toimiva kumppanuussuhde on myös joustava, jotta siinä pystytään asioista ylipäänsä neuvottelemaan ja, että tämä suhde pystyy sopeutumaan osapuolten mahdollisiin muuttuviin olosuhteisiin. (Davis 2003: 42 – 43.)

Kumppanuudessa vanhemmat ja työntekijät ovat tasavertaisia, mutta erilaisia lapsen ja nuoren tuntijoita. Kumpikin osapuoli tuo työskentelyyn oman näkemyksensä, josta siten muokataan yhdessä yhteinen linja. Työntekijä kuuntelee vanhemman asiaa, ajatuksia ja puhetta ja uskaltaa ottaa vastaan erilaisia viestejä. Vuorovaikutus on sitä, että vanhempien ja työntekijöiden välille luodaan ymmärtävä ja luottamuksellinen keskusteluilmapiiri. Erityisenä haasteena on luoda tällainen ilmapiiri silloin, kun nuorella havaitaan huolen ja tuen tarvetta. Kasvatuskumppanuus ajattelu luo uudenlaisen ammatillisen työotteen työntekijälle. (Kasvatuskumppanuus 2007.)

Vaikka puhutaan kasvatuskumppanuudesta, on vanhemmilla kaikesta huolimatta ensisijainen kasvatustavastuu. Tätä vastuuta ei voi siirtää ammattilaisille, mutta tarvittaessa vanhempien on mahdollisuus saada kasvattamiseensa tukea. (Huhtanen 2007: 38.)

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN

5.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskohde

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää miten nuorisotilatyössä pystytään vastaamaan vanhempien huolen aiheisiin nuoren kasvuun ja kasvatukseen liittyvissä asioissa.

Opinnäytetyölläni haluan tuoda esille vanhempien näkemyksiä vanhemmuuden ja kodin kasvatustyön tukemisesta. Opinnäytetyöni tarkastelun kohteena on alueellinen nuorisokasvatustyö nuorisotiloilla ja siellä tehtävä yhteistyö nuorisonohjaajien ja vanhempien välillä. Opinnäytetyöni antaa tietoa nuorisotilalla tehtävän työn suunnitteluun, jotta alueelle pystyttäisiin luomaan sellaiset yhteistyön muodot nuorisonohjaajien ja vanhempien välille, joille on oikeasti tarvetta. Tämä tuo nuorisotyön tekemiselle mielekkyyttä ja käytössä olevat resurssit pystytään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti.

Opinnäytetyöni kohteena on Olarin nuorisotila, jossa toimin myös itse nuorisonohjaajana. Kohderyhmäksi olen rajannut ne vanhemmat, joiden 13-vuotias nuori osallistuu nuorisotilan toimintaan. Kohderyhmärajaus osuu luontevasti nuorisotilan toiminnan toteutuksessa noudatettavaan ikäryhmäjakoon. Näin ollen nämä seitsemäsluokkalaiset ovat juuri tulleet mukaan yläkoululaisille suunnattuun toimintaan. Muutenkin tämä ikävaihe edustaa murroskautta nuoren elämässä. Koulu- ja kaveripiirissä on saattanut tapahtua joitakin muutoksia, puhumattakaan murrosiän kehityksessä tapahtuvista asioista. Vapaa-ajan ympäristö laajenee ja uudet kiinnostuksen kohteet heräävät, esimerkiksi päihdekokeilut. Nämä uudet asiat heijastuvat usein myös haasteina nuorten ja heidän vanhempiensa välisissä suhteissa.

5.2 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Laadullisesta tutkimuksesta voidaan puhua silloin, kun on kyse empiirisen eli kokemuseräisen ilmiön tutkimisesta. Silloin tutkimuksessa on tutkittavien näkökulmalla merkittävä painoarvo. Tutkimuksen tarkoituksena on tutkittavan ilmiön ymmärtäminen ja sen tulkinta etenee usein induktiivisesti eli yksittäisistä ilmiöistä yleisempään suuntaan. Laadullisen tutkimuksen analysoitava aineisto on usein muodoltaan tekstiä. Laadullisen tutkimuksen menetelmistä esimerkiksi haastatteluilla saadaan tämänkaltaista laadullista aineistoa. Laadullisessa tutkimuksessa keskitytään usein myös pienempään määrään tapauksia, joita sitten pyri-

tään analysoimaan mahdollisimman perusteellisesti. (Eskola – Suoranta 2003: 14 – 15, 18.)

Opinnäytetyössäni käytän tutkimusmenetelmänä teemahaastattelua, joita teen kuudelle vanhemmalle. Haastattelurungon (LIITE 1) pohjana ovat nuorisotyön yleiset tehtävät ja vanhempien näkemykset nuoren murrosikäisen elämästä. Haastattelurungon teemat rakennan siten, että käyn niissä läpi nuorisotyön socialisaatio-, personalisaatio- sekä kompensatiotehtävien ne osa-alueet, joissa alueellinen nuorisotyö nuorisotiloilla kohtaa nuoren hänen vapaa-ajassaan. Näihin samoihin osa-alueisiin haen vielä vanhempien omia huolen aiheita suhteessa nuoren kasvuun ja kasvattamiseen. Nuorisotyön neljännen eli resurssointi- ja allokontitehtävän rajaan pois tästä haastattelusta, koska tämän tehtävän hoitaminen on nuorisopolitiikan aluetta ja, se ei ole nuorisotilojen pääasiallista toiminta-aluetta.

Haastattelutilanteessa ollaan suorassa vuorovaikutuksessa haastateltavan kanssa. Tämä tilanne antaa mahdollisuuden haastattelijalle suunnata tiedonhankintaa tilanteen edellyttämällä tavalla, haastatteluaiheiden järjestystä voi vaihdella ja kysymyksiin on mahdollista tehdä tarkentavia lisäkysymyksiä. Teemahaastattelussa haastattelu kohdennetaan tiettyihin teemoihin, joiden pohjalta haastattelutilanne etenee. Teema-alueet edustavat teoriaa ja usein siinä ilmeneviä pääkäsitteitä ja niiden alaluokkia. Teemahaastattelussa pystytään huomioimaan, että haastateltavien tulkinnat asioista ja heidän antamat merkitykset niille ovat keskeisessä asemassa. Teemahaastattelu on puolistrukturoitu menetelmä, koska siinä haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat kaikille haastateltaville samat. (Hirsjärvi – Hurme 2000: 34, 47 – 48, 66.)

Ennen varsinaisia vanhempien haastatteluja tein yhden esihaastattelun eräälle vanhempien vertaisryhmälle. Tässä ryhmässä olevat vanhemmat edustivat samaa kohdejoukkoa kuin opinnäytetyössäni kohteena olevat vanhemmat eli heitä yhdisti seitsemäsluokkalaisten nuoren vanhempana oleminen. Esihaastattelutilanteessa vanhempia oli paikalla viisi. Tarkoitukseni oli selvittää haastatteluteemojen selkeyttä ja ymmärrettävyyttä sekä sitä, miten paljon vanhemmat ovat valmiita ajatuksistaan kertomaan. Esihaastattelujen tarkoituksena on testata haastattelurunkoa, aihepiirien järjestystä ja hypoteettisten kysymysten muotoilua, jota vielä näiden koehaastattelujen jälkeen voidaan muuttaa (Hirsjärvi – Hurme 2000: 72). Tämä tilaisuus osoittautui tärkeäksi opinnäytetyöni teemahaastattelurungon suhteen. Saamieni tulosten perusteella pystyin muokkaamaan haastattelu-

rungon teemojen näkökulmia neutraalimpaan suuntaan. Samoin päädyin tekemään valmiiksi enemmän tarkentavia lisäkysymyksiä pääteemojen alle.

5.3 Aineiston hankinta

Opinnäytetyötäni varten hain tutkimusluvan (LIITE 2) keväällä 2007 Espoon nuorisotoimen kehittämissyksikön kehittämiskonsultilta.

Opinnäytetyössäni haastattelin niitä vanhempia, joiden 13-vuotiaat nuoret olivat Olarin nuorisotilan kävijöitä. Tätä joukkoa rajasin vielä sellaiseksi, jossa nuoret olivat nuorisotilan aktiivisia kävijöitä. Näistä vanhemmista valitsin satunnaisesti ne, joille soitin henkilökohtaisesti ja esitin haastattelupyynnön. Vanhempia valitessani pyrin saamaan mukaan sekä tyttöjen että poikien vanhempia. Kaikki tavoittamani vanhemmat suostuivat lähtemään mukaan tähän tutkimukseeni. Haastatteluun osallistuneet vanhemmat olivat kaikki äitejä, koska nuorten toimittamisissa jäsenkorttilomakkeissa huoltajan tietojen kohdan on useimmiten täyttänyt nuoren äiti ja, minä sain vanhempien yhteystiedot näistä lomakkeista. Näistä äideistä neljällä kävi poika ja kahdella tyttö nuorisotilalla.

Haastattelut toteutin fyysisesti Olarin nuorisotilan tiloissa, helmikuun 2008 aikana. Haastattelutilanteessa ei ollut muita henkilöitä paikalla. Nauhoitin kaikki haastattelut vanhempien luvalla.

5.4 Aineiston käsittely

Nauhoittamani haastattelut litteroin heti haastattelujen jälkeen. Litteroinneista minulle muodostui aineisto, jonka kokosin aluksi haastattelun pääteemojen mukaisiin osioihin. Aineiston jatkokäsittelyssä käytin hyväkseni teemoittelua. Teemoittelussa on kyse siitä, että aineistosta tarkastellaan sellaisia esiin nousevia piirteitä tai asiakokonaisuuksia, jotka ovat yhteisiä useammalle haastateltavalle. Samoin aineistosta esiin nousevilla teemoilla pyritään valaisemaan ennalta asetettua tutkimusongelmaa. Nämä saattavat pohjautua haastattelurungossa olleisiin teemoihin, mutta sen lisäksi saattaa esiin tulla myös muita mielenkiintoisia aiheita. Teemoittelu vaatii aineiston ja teorian yhteensovittamista, jotta se ei jäisi pelkäksi sitaattikokoelmaksi. (Hirsjärvi – Hurme 2000: 173; Eskola – Suoranta 2003: 174 – 175, 179.)

Pyrin löytämään aineistosta tutkimusongelman kannalta olennaiset aiheet, joita sitten pystyin peilaamaan valitsemaani teoreettiseen viitekehykseen. Pääteemat rakentuivat nuorisotyön yleisten tehtävien mukaisesti: nuorisotyön sosialisatio-, personalisaatio- sekä kompensatiotehtävistä. Analysoinnin vaiheessa etsin aineistosta vanhempien keskeisimmät huolen aiheet liittyen näihin nuorisotyön tehtäväalueisiin. Näistä huolen aiheista muodostin analysoinnin kannalta seuraavat teemat eli kokonaisuudet. Näitä teemoja peilasin vielä suhteessa teoriaan. Johtopäätöksissä sekä pohdinnassa etsin keskeisiin tuloksiin mukaan laajemminkin teoreettisia yhteyksiä sekä vertasin saatuja tuloksia suoraan Olarin nuorisotilan toimintaan. Nuorisotilan toiminnasta pyrin nostamaan esiin niitä asioita, jotka jo nykyisellään vastaavat vanhempien esittämiin huolen aiheisiin ja tarpeisiin. Samalla sieltä tulee esiin niitä puolia, joita olisi mahdollista nuorisotilan toiminnassa kehittää.

Haastateltujen vanhempien joukko oli hyvin moninainen. Monenlaiset perhetyypit olivat edustettuina. Joukossa oli kahden vanhemman perheitä, yksinhuoltajia, yksilapsisia perheitä ja monilapsisia sisarusperheitä. Analysoinnissa haastateltavien taustatiedot eivät tule esiin. Aineiston laatu ja koko tuovat siihen omat rajoituksensa. Näin haastateltavien anonyymisyys säilyy, eivätkä vanhemmat ole aineistosta tunnistettavissa. Haastatteluun osallistuneet vanhemmat olen erottanut toisistaan H1-H6 koodeja käyttäen. Näitä koodeja käytän myös seuraavassa aineiston analysoinnista kertovassa luvussa.

6 AINEISTON ANALYYSI

6.1 Nuoren vapaa-ajan ympäristö

Pääosin nuorten vapaa-ajan ympäristönä on oma asuinalue eli kodin ja koulun ympäristö, jossa myös nuorisotila sijaitsee. Jos nuorella on harrastuksia, niin sen puitteissa vapaa-ajan reviiri laajenee alueellisesti jopa ympäri Espoota. Silloinkin pääasiallisesti nuori käy vain harrastuksessa ja palaa sitten takaisin omille kulmille. Vapaa-ajan reviiri on nuorilla vielä suhteellisen rajattu. Vanhemmat ovat asettaneet näitä rajoja ja pyrkivät valvomaan niiden noudattamista.

Se raja mitä me ollaan asetettu ni on se, että täällä Olarissa pysytään. Mutta miten sen sitten pystyy täysin valvomaan?(H6)

Asuinalueen ympäristössä suurinta huolta aiheuttaa ostoskeskuksen alue. Huolen aiheiksi vanhemmat nimeävät siellä olevat lukuisat ravintolat sekä niiden asiakaskunnan. Ostoskeskuksen alue onkin usein nuorille kiellettyä aluetta viettää vapaa-aikaansa. Yleensäkin iltaisin liikkumista rajoitetaan. Erilaisten päihteiden olemassaolo ja niiden saatavuus lähiympäristössä huolestuttaa myös vanhempia. Vanhempia huolettaa lähinnä se, miten oma nuori pystyy näitä vastustamaan ja tuleeko kavereilta vaikutteita.

Hirveän suuria muutoksia ei nuorten kaveripiirissä ole tapahtunut, vaikka yläkouluun on siirrytty. Suurimmalla osalla haastateltavien vanhempien nuorilla on lähes samat tutut kaverit, jotka vanhemmat tietävät pidemmän tuttavuuden vuoksi suhteellisen hyvin. Toki jokunen uusi tuttavuus on saattanut joukkoon tulla, ja huomioitavaa on, että nämä jo hieman vanhempia mietityttävät.

Erilaisia linjoja tulee haastatteluissa ilmi siinä, minkälaisia sääntöjä ja toimintatapoja kodeissa noudatetaan. Toisilla vanhemmilla on tiukemmat linjat, kun taas osa vanhemmista on vapaamman kasvatuksen linjoilla. Kotiintuloajat löytyvät, jonkin asteisina kuitenkin, joka kodista. Niillä pyritään selvästi vastaamaan vanhempien huolen aiheisiin iltaliikkumisen suhteen alueella. Pääsääntöisesti näiden nuorten on tultava arkisin kotiin viimeistään yhdeksältä ja viikonloppuna saa ulkona olla tunnin pidempään. Muutama erilainenkin versio toki joukosta löytyy. Nukkumaanmenoon vanhemmat yrittävät myös vielä puuttua ja samoin tietokoneen käyttöön on luotu monessa kodissa rajoituksia. Monet vanhemmat tuovat esiin keskustelun merkityksen perheen toimintakulttuurissa. Nuoret kertovat vielä hyvin avoimesti tekemisistään, mikä tietysti lisää vanhemman tietämystä asioista ja luo myös turvallisuuden tunnetta puolin ja toisin.

Nuoret omaksuvat ympäristöstään ja kavereiltaan erilaisia toimintatapoja ja nämä tuodaan sitten myös vanhempien tietoon usein kysymyksellä: Miksi meillä tehdään näin, kun muilla se tehdään jotenkin toisin? Haastatteluista nousee esiin selvästi kaksi asiaa, joista ainakin nämä haastatellut vanhemmat käyvät käden vääntöä nuortensa kanssa. Ne ovat kotiintuloajat sekä rahan käyttö.

Meillä on aina ollut aikaisempi kotiintuloaika ku muilla. Se on ollut aina ja mä oon tienny sen aina ja mä oon sanonu, et muilla on omat vanhemmat ja mä oon teidän äiti ja määrään teidän jutuista. Nyt se vaan korostuu entistä enemmän. Ennen ne menikin suht samoihin aikoihin, mut ne haluis jäädä notkuu pidemmäks aikaa. Ja se on varmaan se, et ku kaverit voi jäädä sen tunniks pidempää, onko pelko et ne menettää jotain?(H1)

On itse asiassa kaikki tällaset et rahan käyttö ja muut, et ne ja ne saa niin paljon, et ne saa siihen käyttöön niin paljon, ja et ne saa ite päättää ja sitä ja tätä pitäis ostaa. Me on sit sanottu et meillä pitää kaikille tasapuolisesti hommata, et kukaan ei ole tässä niinkun parempi. (H6)

Nämä asiat eivätkä muutkaan eroavaisuudet nuoren lähiympäristössä ole niitä maailman isoimpia asioita, mutta nuorelle itselleen erilaiset toimintatavat tuottavat ihmetystä ja ovat toisinaan myös ihan hirveän isoja asioita.

6.2 Nuorisotila vapaa-ajan ympäristössä

Haastateltujen vanhempien nuorille nuorisotila kuuluu heidän vapaa-aikaansa ja siellä vietetään aikaa, joku enemmän ja joku vähän vähemmän. Vanhemmilla on kaikilla positiivinen asenne nuorisotilaa kohtaan, vaikka nuorisotilan sijainti kahden ravintolan välissä ostoskeskuksen laidalla luokin tiettyjä mielikuvia asiasta tietämättömälle. Nämä mielikuvat voi helposti hälventää käymällä tutustumassa nuorisotilaan.

Mun mielestä tää on tosi kiva ja jotenki viel sen jälkeen ku oli se et sai käydä täällä tutustumassa, ni sit todella tietää missä hän on. On paljon turvallisempi olo. (H4)

Vanhemmat pitävät erityisesti siitä, että nuorisotila on yleensäkin olemassa alueella ja nuorilla on mahdollisuus viettää vapaa-aikaansa siellä eikä tarvitse olla ulkona. Hyväksi koetaan se, että nuorisotila on valvottu ja siellä on tietyt säännöt, joiden noudattamista valvotaan. Nuorisotilan työntekijöiden eli nuorisonohjaajien ammattitaito ja koulutus on vanhemmista suuri turvallisuuden tunteen tae. He näkevät asian niin, että työntekijöillä on paljon tietämystä nuorista ja heidän liikkeistään sekä siitä miten erilaisissa tilanteissa tulee toimia. Vanhempien mielestä nuorisotila on myös heidän nuorilleen tärkeä ja merkityksellinen paikka. Sinne menemisestä ja siellä tapahtuneista asioista puhutaan kotona avoimesti.

Vanhempien esiin tuomat huolen aiheet nuorten vapaa-ajan ympäristössä ja tällä kyseisellä asuinalueella on huomioitava, ja samalla mietittävä, miten alueella toimiva nuorisotyö niihin pystyy vastaamaan. Vanhemmat itse tuovat esiin sen, että resursseista tämänlainen toiminta on paljolti kiinni. Alueella on esimerkiksi sellaisiakin nuoria, jotka eivät käy nuorisotilassa, vaan oleilevat sitten ulkona ja kenties aiheuttavat myös häiriöitä.

Se vaatisi teitä paljon lisää. Et silloinhan se olisi just se teidän tuolla ulkona oleminen. Silloin se rauhoittaisi tätä ympäristöä. Mut se on se resurs-siraja. Koska aina tietää et kaikki ei kuitenkaan tuu tänne ja ne on sit tuolla ulkona jossain.(H1)

Positiivista mainetta voisi levittää järjestämällä alueella jonkin koko perheen tapahtuman. Tällaisessa toiminnassa nuorisotyön mukana oleminen katsotaan hyväksi, koska alueen lapset ovat mahdollisesti tulevia nuorisotilan kävijöitä.

Vanhempien mielestä nuorisonohjaajilla on erilainen asema suhteessa nuoriin kuin heillä, saarnaavilla vanhemmilla. Vanhemmat kokevat, että nuorisonohjaajat osaavat puhua asioista nuorten kanssa enemmän samalla kielellä. Asioista keskusteleminen tuo nuorille erilaisia näkökulmia, joiden avulla he voivat peilata omia asenteitaan asioihin. Sen takia nuorisonohjaajat voisivat vanhempien mielestä vielä enemmän tiedottaa nuorisotilalla asioista ja vaaroista esimerkiksi päihteiden osalta sekä nuoren omien valintojen tärkeydestä.

Nuorisotilan toiminnassa olevat säännöt ja toimintatavat tukevat vanhempien mielestä hyvin myös kotien linjoja. On hyvä, että sääntöjä on ja niiden noudattamista valvotaan. Nuoren on opittava, että liikkuu hän missä tahansa, niin jokaisesta paikasta löytyy sääntöjä kuinka siellä toimitaan. Erityisen hyvinä vanhemmat mainitsevat päihteettömyyden sekä kielenkäyttöön ja kiusaamiseen puuttumisen. Näillä vanhempien toiveilla on selkeä yhteys nuorisotyön sosialisatiotehtävään, jolla tarkoitetaan nimenomaan ympäröivässä kulttuurissa ja toimintaympäristössä hyväksi todettujen käyttäytymistapojen ja toimintamallien siirtämistä uudelle sukupolvelle (Nieminen 2007: 23). Yhtäläisyytenä monien kotien kanssa on myös nuorisotilalla noudatettavat käyttöajat tietokoneen ja pelikoneiden osalta. Ainoa ristiriitaiseksi koettu asia nuorisotilan ja vanhempien linjan välillä liittyy kotiintuloaikoihin.

Tää on vissiin yhteentoista perjantaisin...siitä me kyllä tapellaan, ku meillä on kymmenen se kotiintuloaika..(H4)

Et kyl mä silloin ku hän ekan kerran oli täällä yhteentoista, et mietin sitä miehen kanssa et annetaanko sen olla tai että onko se vähän liian myöhään. Sit me sen takia ku me asutaan tässä niin lähellä, ku ei oo pitkä kotimatka eikä silleen ni aateltii et no ole sitte.(H3)

Tää perjantai on nyt sit aino ku voi olla yhteentoista, nyt kun alkanu olee täällä, ku aikasemmin on kymmeneltä ollu kotiintuloaika. Sitten mä oon

*aatellu et se perjantai sitte käy sillee. Tosta menee tosi sopivasti se viime-
nen bussi ku mikä meille tulee, et sillä on sit tultava.(H5)*

Vanhemmat ovat hyvin tietoisia nuorisotilan aukioloajoista. Koska monet näistä perheistä asuvat siinä lähistöllä, on vanhempien helppo seurata, että nuori tulee suoraan kotiin viimeistään nuorisotilan mentyä kiinni.

6.3 Murrosiän huolen aiheet

Vanhemmat tunnistavat selviä murrosiän merkkejä omissa nuorissaan. Kotona näkyy alkavan itsenäistymisen ja vanhemmista irtaantumisen mukanaan tuomia asioita. Nuori haluaa hoitaa omat asiansa ja mistään ei vanhemman tarvitsisi huolehtia. Kotona on tietysti tylsää ja kaikki kivat jutut ovat aina jossain muualla. Asetettuja rajoja sekä luottamuksen astetta testataan enenevässä määrin. Lähes kaikkeen mitä vanhempi sanoo, pitää sanoa vastaan ja kapinoida. Fyysinen kehitys on alkanut. Sen johdosta osalla on selvästi herännyt kiinnostusta myös seksuaalisuuteen liittyviin asioihin.

Näistä yhdeksi haasteellisimmista kohdata, vanhemmat kokevat nuoren mielialojen vaihtelut ja miten se vaikuttaa päivittäiseen kanssakäymiseen sekä yleensäkin nuoren ja vanhemman väliseen suhteeseen.

Haastavinta on tää jatkuva mielialojen vaihtelu, et milloin on kaikki hyvin ja milloin ei oo mikään hyvin. Et pitää niinku varpaillaan katella millä tuulella ollaan tänään ja millä lailla alotetaan aamu. Sit ku ei häntä sitten huvita puhua ja meillä pitää asioista puhua, Sit on usein niin et ne saa vaan riidan kautta tulemaan ja sit päästään puhumaan. Sit just pelottaa se, et pysyykö puhevälit ja luottaako se niin paljon, että pystyy puhumaan jatkossakin asioistaan. Et sais ne välit pysymään et pystyis puhumaan.(H1)

Haastattelussa mukana olleita vanhempia huolestuttaa selvästi eniten oman nuorensa kohdalla kaikki päihteisiin liittyvä ja varsinkin ensimmäiset alkoholikokeilut ja humalat. Vanhemmat tietysti toivovat, että nämä asiat olisivat ajankohtaisia vasta muutaman vuoden kuluttua. Jotkut heistä tiedostavat nuorensa olevan sen verran kokeilunhaluinen, että asia saattaa olla ajankohtainen koska vaan. Eräällä vanhemmalla on jo kokemus nuoren ensimmäisestä humalasta. Eniten tässä asiassa vanhempia huolettaa oman suh-
tautumisensa lisäksi se, ettei sitten sattuisi mitään ja, että nuori uskaltaisi tulla kotiin joka tapauksessa.

Mut kyl mä pelkään mitä sähläämistä se on ku juo liikaa, ku ei yhtään tiedä minkä verran voi juoda, et ei juo liikaa, muisti menee, eikä tajuu ja sammuu jonnekin.(H4)

Mä en yhtään ainoota pulloa kannan, koska se on kiellettyä ja mä en sitä hyväksy. Mutta mitä enemmän mä toisaalta niinku kiellän, ni toisaalta mä taas pelkään sitä et sieltä tulee hirveä kapina vaihe ja mä ajan sen toisaalta kuitenkin niinku salaa...et en mä taas sitäkään halua, et se jossain salaa sit ottaa ja sit se ei uskalla tulla kotiin.(H5)

Vanhempien joukossa on myös tähän kaikkeen nuoren kuohuntaan ja kokeiluihin hyvin rauhallisesti suhtautuvaa näkemystä. He tietävät ja osaavat odottaa joitakin asioita kenties tapahtuvaksi, mutta ajattelevat tästä kaikesta hieman toisella tavalla. Eletään tässä ja nyt tätä päivää ja, jos jotain sattuu, sitten siihen etsitään tarvittavat ratkaisut.

Koulunkäynti on myös vanhempien mielessä yhtenä huolen aiheena. Heistä jotenkin tuntuu, että koulusta ei tule kotiin päin riittävästi tietoa siitä, miten siellä nuorella menee. Varsinkin, kun nuoren toimista saa sen käsityksen, että kotitehtäviä ei ole juuri lainkaan. Muutamaa vanhempaa tuntuu erityisesti huolettavan se, että nuori löytäisi itselleen jonkin selkeän kiinnostuksen kohteen. Tämä toisi tulevaisuudelle jotain suuntaa ja nuori voisi asettaa itselleen tavoitteita, joita kohden sitten pyrkiä.

Tänä päivänä on tietokoneiden käyttö jo täysin itsestään selvää. Jotenkin vanhempia tässä tietokoneiden ja internetin maailmassa huolettaa se, että nuoret tajuaisivat myös niiden haitat ja vaarat. Kotona on puhuttu asioista, asetettu koneen käyttöaikoja, kielletty tietyillä sivustoilla käynnit ja varoiteltu siitä, että omia tietoja ei saa antaa julki minnekään. Nuoret käyttävät kuitenkin tietokonetta paljon omalla ajallaan ja myös koulussa, ja joka paikassa ei omaa nuorta voi vahtia.

Sama pätee ylipäänsä kaikkeen nuoren tekemiseen. Ihan yleisesti vanhempia mietityttää se, mitä nuoret sitten ihan oikeasti tekevät vapaa-ajalla ympäristössään eli silloin, kun he eivät ole vanhempien valvovien silmien alla. Tällainen aika on lisääntynyt ja lisääntyy aina vaan enemmän. Suurena huolen aiheena vanhemmilla on, että miten nuoren oma tahto ja toiminta näyttäytyvät erilaisissa hänen kohtaamissaan tilanteissa.

Et osaa sit siinä vaiheessa ku joku tekee jotain tyhmää ni et se siinä vaiheessa sit ite ymmärtää. Ei voi kun toivoa et on antanu hyvät eväät ja ne kantaa siinä vaiheessa ku niitä tarvitaan sitte.(H5)

Vanhemmat tuovat esiin luottamuksen merkityksen tähän liittyen, niin siihen omaan nuoreen kuin myös kaikkiin ympäristössä toimiviin tahoihin, jotka nuoren kanssa ovat tekemisissä. Jos vanhemmille ei välitetä tietoa, niin ei heillä useinkaan ole sitten sitä tietoa.

6.4 Murrosikäinen nuorisotilan toiminnassa

Tämän kohdejoukon nuoret kuuluvat niin sanottuun ”isojen” ryhmään eli 13–17-vuotiaisiin kävijöihin, joille nuorisotila on avoinna kolmena iltana viikossa ja lisäksi joka toinen lauantai. He ovat nuorimpia tässä joukossa. Vanhemmat eivät tätä kuitenkaan koe mitenkään huonona tai huolestuttavana asiana.

Pieni, mutta tärkeä erityisen huomioimisen juttu, vanhemmilla on kyllä mielessä. Tässä ikävaiheessa heistä on tärkeää, että nuoret saisivat paljon erilaisia näkökulmia omien ajatustensa pohjaksi ja tueksi. Nuorisotyön yleisistä tehtävistä on selkeästi, edellisessä vanhempien nuorisotilan suhteen esittämässä toiveessa, tunnistettavissa personalisaation tunnusmerkkejä eli ohjata nuorta kehittymään omaksi itsekseen, omat tarpeensa ja ajatuksensa tuntevaksi yksilöksi (Nieminen 2007: 24). Se, mitä näiden nuorten kanssa nuorisotilalla voisi tehdä, on tietynlaista asioista enemmän puhumista, jopa tiedottamista. Tämä asia on tullut esiin jo aikaisemminkin.

Nuorille voisi suunnata sellaisen napakan paketin päihteisiin ja seksiin liittyvistä asioista. Kun asioita olisi käsitelty myös nuorisotilan toiminnassa, helpottaisi se samalla vanhempien puhumista näistä nuoren kanssa kotona. Yhdeksi aiheeksi vanhempien mielestä sopisi myös rikosasioista keskusteleminen. Nuorille tulisi kertoa totuuden mukaisesti mihin rikolliset toimet, esimerkiksi näpistely, ilkivalta ja pahoinpitely, johtavat ja mitä pitkänkin aikavälin seuraamuksia niistä voi olla edessä. Jälleen liikutaan sosialisointitehtävän maailmassa, jossa vanhemmat selvästi odottavat jonkinlaista panosta nuorisotyöltä muodollisten käytösnormien opastuksesta ja kontrolloinnista. Nuorisotyölle asetetaan usein eräänlainen nuorten vapaa-ajan valvojan ja kontrolloijan rooli ja tämä on ihan ylikansallinen ilmiö. (Nieminen 2007: 23, 27.)

Keskustelutilanteet voisi vanhempien mielestä järjestää vain tälle nuorisoryhmälle. Näin he saisivat niistä kenties enemmän irti ja asiat voisi silloin paremmin kohdistaa juuri heidän tilanteisiin sopiviksi. Vanhempien ideoita tällaisten keskustelujen toteuttamiseksi-

si ovat: oma erillinen teemailta silloin tällöin, jossa voisi vierailta vaikka joku asiantuntija, vierailut ja retket aiheisiin sopiviin paikkoihin sekä leiritoiminta, joka antaisi varmasti erilaisen mahdollisuuden lähestyä arkojakin asioita. Vanhemmat ovat sitä mieltä, että nuorisonohjaajat ovat hyvä taho keskustelemaan nuorten kanssa näistä asioista.

Ku mun mielestä mitä mä ajattelen, ni te puhutte just semmosta kieltä niin-ku niitten kans enemmän ku mitä mä aattelen et...ja toisaalta ne teitä ehkä kunnioittaa ja kuuntelee eri tavalla...(H5)

Koko ajan tälle kohdejoukolle voisi vanhempien mielestä tuoda esiin sitä ajatusta, että kaikki ne asiat mitä heitä vanhemmat nuoret tekevät, ei tarvitse tehdä perässä. He kuitenkin näkevät ja kuulevat kaikenlaista ollessaan samoissa tilanteissa näiden isompien kanssa. Eräs vanhempi sanoo ääneen, varmasti kaikkia mietityttävän, huolen siitä, että tällaisella varoittelulla voi saada aikaan myös päinvastaisen vaikutuksen eli juuri nämä asiat sitten tehdään.

Nuorisotilan toiminnasta vanhemmat tietävät hyvin. Suurimpana selittävänä tekijänä tässä on se, että nuoret puhuvat vielä varsin avoimesti tekemisistään eli myös siitä, mitä nuorisotilalla on tehty ja mitä siellä on tapahtunut. Haastatteluun valikoituneiden perheiden nuorista useimmat ovat käyneet nuorisotilalla jo alakoululaisista lähtien. Näiden vanhempien tietämys toiminnasta on selvää. Jokunen uusi tuttavuus on myös tässäkin joukossa ja heidän huoliensa hälventämisessä tiedottaminen nuorisotilan toiminnasta korostuu.

Mun miehellä oli jotain ihme ennakkoluuloja silloin alussa, että minkälainen paikka tää on. Mut tosiaan sit ku me juteltiin siitä ja et ku mä selitin sitte, ni eihän se ollu lukuun sitä teiltä tullutta lappuu sillon, ni kyllä se sitte...(H3)

Vanhemmat toteavat, että tiedottamista voisi lisätä myös alueella erilaisilla ilmoitustauluilla ja kouluilla enemmänkin. Kun nuorisotilan toiminnasta saa tietää mahdollisimman moni, lisääntyy myös sen tunnettavuus ja kenties tulee vielä uusia kävijöitäkin.

Toiminnan sisällöstä tämän ikäryhmän nuorille vanhemmilta löytyy muutamia ajatuksia. Liikkumisen mahdollisuuksia voisi olla enemmän, jotta nuoret pääsisivät purkamaan ylimääräistä energiaansa. Muutamat vanhemmat muistelevat nuortensa mukavia leirikokemuksia ja niitä toivotaan lisää. Koska nykyään ovat kaikki sähköiset pelikoneet nuorten tätä päivää, toivoo eräs äiti nuorten tutustuvan myös perinteisten lautapelien

pelaamiseen. Näissä peleissä vaaditaan hänestä erilaista keskittymistä, jota olisi myös hyvä oppia hallitsemaan. Aina ei tekemisen tarvitse olla niin toiminnallistakaan.

Ehkä semmonen paikka missä voi rauhoittua, et ne pystyis vaan istumaan hetken vaikka tekemättä mitään, kyllä tuntuu et niillä on kotona koko ajan jotain hyppysissä tai ajatuksissa.(H6)

Monesti nuorisotila voi olla nuorelle ainoa paikka, jossa hän voi vaan olla. Kotonakaan ei voi aina vaan olla ja nuorella, joka harrastaa, saattaa olla useat harjoitukset viikossa. Toisaalta taas niille nuorille, joilla ei ole mitään harrastusta, voisi tarjota jotain ohjattua. On toiminta sitten mitä tahansa, nuorille tulee tarjota mahdollisuus olla ja puhua. Keskusteleminen on vanhempien mielestä jotenkin liian vähissä nykyään. Personalisaatiossa on kyse juuri tästä nuorten tarpeiden kuulemisesta ja tunnistamisesta. Nuorisotyössä huomioidaan nämä erilaiset tarpeet ja toiminnot rakennetaan pitkälti niiden mukaisesti. (Nieminen 2007: 25.)

6.5 Yhteistyö vanhempien kanssa

Vanhemmat toivovat ja luottavatkin siihen, että heihin otetaan nuorisotilalta yhteyttä, jos nuoren käytöksessä tai olemuksessa on jotain sellaista, mikä saa työntekijät huolestumaan tilanteesta. Nuoren käytös muuttuu yhtäkkiä tai se alkaa olla jotenkin poikkeavaa. Nämä vanhemmat ovat sitä mieltä, että kaikki päihteisiin liittyvä, nuoren havaitut kokeilut, humalatila ja tupakanpolto, ovat asioita, joista he haluavat tietää. Nuorisotyön kompensaatitehtävässä on kysymys nuoren havaitusta ongelmallisesta tilanteesta ja siihen vastaamisesta siten, että nuorisotyön menetelmin näitä ongelmia pyritään tasoitamaan ja korjaamaan (Nieminen 2007: 25).

Yleensäkin nuoren huonosta käyttäytymisestä toivotaan ilmoitusta kotiin. Jos nuori riehuu ja hajottaa paikkoja nuorisotilalla tai on mukana tappelussa, kiusaa ja kohtelee muita huonosti, on vanhempiin hyvä ottaa yhteyttä. Myös tietysti siinä tapauksessa, että nuori joutuu itse selkeän kiusaamisen kohteeksi, on hyvä selvittää asiat siten, että vanhemmat ovat siitä tietoisia tai jopa mukana. Koska vanhemmat eivät välttämättä ole perillä nuoren kaikista kavereista, kaipaavat he myös tietoa kotiin siitä, jos nuori liikkuu jotenkin epämääräisessä seurassa.

Näissä asioissa oman järjen käyttö on sallittua. Et kyl mä luotan paljon siihen teidän arviointikykyyn, et jos sit on joku mikä selkeesti ni kyl te sit varmasti otatteki yhteyttä. En mä epäile sitä yhtään.(H5)

Nuorisonohjaajien yhteydenotot vanhempiin voi heidän itsensä mielestä hoitaa lähes millä ja miten tahansa aina tilanteesta riippuen. Akuuteissa asioissa ilman muuta puhelimella tavoittaa parhaiten. Muissakin asioissa voi tietysti soittaa tai sitten käyttää sähköpostia, jonka vanhemmat sanovat lukevansa melkein kaikki lähes päivittäin. Perinteistä kirjepostiakaan ei koeta huonoksi vaihtoehdoksi.

Mahdollisen huolen aiheen herätessä nuoren kohdalla toivovat vanhemmat nuorisonohjaajilta varhaista asiaan puuttumista. Asioiden ratkaiseminen tiedostetaan vielä silloin helpommaksi. Muutama vanhempi tuo tässä yhteydessä esiin nuoren ja nuorisonohjaajan välisen luottamuksen huomioimisen.

Se luottamus tietysti tässä et jos te saatte jonkun nuoren puhumaan teille, ni sit te soittasitte saman tien kotiin et tämmöstä kuulin...Et ei sitä mitenkään vois rikkoo, jos saa auki jonkun muurin...Mitään tälläsii yhteydenotot ei sais tehä nuorelta salaa.(H4)

...toki aina voi sanoa et muistahan kotonakin kertoa, jos jotain on. On varmasti asioita mitä ei ihan ensimmäiseksi kerrota äitille, vaan ne pitää purkaa jossain muualla ensin ja saada vähän jotain erilaisia näkökantoja siihen ja sit voi tulla sanomaan. Ja mä en toivo, et kukaan rikkois sitä luottamusta tieteen tahtoen, koska se on juuri niin tärkeä juttu.(H1)

Kaiken kaikkiaan vanhemmat uskovat tässäkin asiassa nuorisonohjaajan osaavan toimia nuorta kunnioittavasti.

Kun vanhemmat ovat nuorensa kanssa jonkin konkreettisen ongelman edessä, uskovat he silloin ottavansa itse yhteyttä nuorisotilalle nuorisonohjaajiin. Vanhemmat esittävät muutamia tällaisia tilanteita. Jos nuorta ei illalla kuuluisi kotiin, saattaisivat he kysellä nuorisotilalta tiedetäänkö siellä jotain, oliko hän ylipäänsä nuorisotilalla ja kenen kanssa. Samoin voisivat he ottaa yhteyttä, jos nuorisotilassa olisi sattunut jotain illan aikana ja siihen haluttaisiin lisäselvitystä. Jos vanhemmat ja nuori eivät olisi puheväleissä ja nuoren puuhista ei siksi saisi mitään tolkkua, olisi silloin yksi mahdollisuus kysellä nuorisotilalta miten nuori siellä käyttäytyy ja kenen kanssa liikkuu. Luottamuspulaan ajautuminen nuoren kanssa tuli yhtenä ajatuksena esiin. Tällaisessa tilanteessa he tarkistaisivat nuoren selityksiä ja esimerkiksi sitä käykö hän ylipäänsä nuorisotilalla vai oleilee-

ko jossain muualla. Myös huoli jotain toista lasta tai nuorta kohtaan voisi saada vanhemman ottamaan yhteyttä nuorisonohjaajiin. Varsinkin, jos hän tietää, että kyseinen lapsi tai nuori käy nuorisotilalla ja on näin ohjaajille tuttu.

Ylipäänsä vanhemmat suhtautuvat nuorisonohjaajien ja heidän väliseen yhteydenpitoon ja mahdolliseen yhteistyöhön nuoren näkökulmasta käsin. Jos jotain ongelmia nuorella ilmenee, niin silloin yhteistyö on paikallaan. Niin kauan, kun on hiljaista, kaikki on hyvin, ajatteleekin eräs äiti. Vanhemmat ovat oivaltaneet nuorisotyön menetelmät työmuodoiksi, joilla nuoren ongelmia on mahdollisuus lähteä selvittämään (Nieminen 2007: 25). Vanhemmat eivät koe, että nuorisotilalla tulisi jotenkin enemmän huomioida vanhempia.

Nuorisotyö on lapsia ja nuoria varten, ei teidän tarvitse vielä vanhemmistakin huolehtia. Vanhemmat ovat aikuisia ja heidän tulee itse olla niitä aktiivisia ja ottaa yhteyttä ja etsiä tietoa.(H2)

No ei, ku mun mielestä tää on kuitenkin lasten ja nuorten juttu. Enkä mä tiedä onko sitä loppujen lopuks niin sillä tavalla...on kyllä kiinnostunu missä nuori käy, mutta tavallaan sit ku on ton harrastuksenkin kans niin paljon joutunu, että oma vapaa-aika on aika vähissä. Tavallaan nyt ku pääsee sit vähän helpommalla ni sit ois taas jotain.(H3)

Perustiedottaminen nuorisotilan toiminnasta on vanhemmista kuitenkin hyvä asia. Jäsenkortin hankinnan yhteydessä kotona täytettävä yhteystietolomake ja sen jälkeen koitiin lähetettävä nuorisotilan jäsenkirje antavat vanhemmille jo perustiedot toiminnasta sekä nuorisotilan yhteystiedot. Vanhempien mielestä yhteystietojen vaihtaminen on jo tärkeää yhteistyötä meidän välillä. Nuorisotilan joka syksyisestä avoimet ovet tapahtumasta myös pidetään, koska silloin vanhemmat itse pääsevät tutustumaan nuorisotilaan ja sen työntekijöihin. Yhtenä toiveena tiedottamiseen on, että toimintakausittain voisi koteihin laittaa tiedotteen nuorisotilan toiminnasta ja tulevista tapahtumista. Tällainen tiedote voi tulla vanhemmille joko sähköpostitse tai sitten kirjeenä.

Mun mielestä te niinku ootte jo meille yhteistyökumppani. Hirveen tärkeä paikka on hänelle tää ja mulla on niinku hyvä olla ku, älyttömän tärkeä, et ei olis ees mitään sen kummempaa, et hyvä et saa olla täällä mieluummin ku tuolla ulkona.(H4)

Kaikin puolin vanhemmat kokevat meidän jo tekävän yhteistyötä, kun olemme olemassa alueella ja tarjoamme heidän nuorilleen turvallisen paikan viettää aikaansa. He ovat kokeneet, että tarvittaessa yhteistyötä voidaan vielä tiivistää.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Seitsemäsluokkalaiset nuoret liikkuvat vielä suhteellisen rajatulla alueella kodin ja koulun lähiympäristössä. Ainoastaan harrastukset saattavat tätä vapaa-ajan reviiriä laajentaa. He myös käyvät tällä samalla alueella sijaitsevalla nuorisotilalla vapaa-aikaansa viettämässä. Tämän saman ilmiön huomasi Salasuo (2006) tutkiessaan pääkaupunkiseudun nuorisokulttuureja. Nuorten arkista toiminta-aluetta määrittävät maantieteelliset ja sosiaaliset verkostot. Samoin nuorisotilojen vakioasiakkaat eivät juuri liiku muualla, vaan oman alueen nuorisotila muodostaa eräänlaisen turvasataman ja tarjoaa mahdollisuuden olla yhdessä muiden kanssa. (Salasuo 2006: 70 – 71.) Espoon nuorisotoimissa on havaittu nuorisotilojen asiakaskunnan perusteella sama asia. Nuorisotilojen kävijät tulevat aivan tilojen lähistöltä. Nuoret eivät siten liiku nuorisopalveluiden perässä juuri kilometriä pidempään. (Blomster 2006: 24.)

Nuorisonohjaajien koulutustausta ja ammattitaito sekä toimintaa ohjaavat säännöt luovat turvallisuutta nuorisotilalle. Sääntöjen olemassaolo ja niiden valvominen opettaa nuoria ymmärtämään ja huomioimaan, että liikkuvatpa he missä tahansa, niin jokaisessa paikassa on omat sääntönsä kuinka siellä pitää toimia. Nykyisessä elämänmenossa ovat toisen ihmisen kunnioittaminen, suvaitsevaisuus ja rehellisyys edelleen huomion arvoisia, eikä niihin voi suhtautua ylimielisesti ihmisten välisessä kanssakäymisessä, mikä on selkeästi sosialisatiotehtävän eräs perusajatus (Nieminen 2007: 23).

Nuorisotilalla tuetaan kotien luomia sääntöjä ja nuoria kehoitetaan ja ohjataan niitä noudattamaan. Näistä yksi selkeä on omat kotiintuloajat. Nuorisotilan aukioloajat eivät suinkaan tarkoita sitä, että siellä on oltava paikalla juuri tämä kyseinen aika. Viikonloppupainotteisuus ja myöhäisempi sulkemisaika silloin on pääsääntöisesti suunnattu hien vanhemmalle kävijäkunnalle kuin seitsemäsluokkalaiset. Näillä aukioloajoilla halutaan tarjota nuorille mahdollisuus valita päihtetön tapa viettää vapaa-aikaa viikonloppuisin. (Toimintakertomus 2006.)

Päihteet ja niiden mahdollinen ilmaantuminen nuoren elämään ovat niitä suurimpia huolen aiheita vanhemmille. Alkoholilla ja nimenomaan ensimmäisellä humalalla näyttää olevan suurin rooli näissä huolenaiheissa. Huumeita pidetään tosi vaarallisina, mutta niiden osumisesta oman nuoren kohdalle ei aina osata etukäteen huolta kantaa. Tupakointiin suhtautuminen on kielteistä, mutta jostain syystä sitä ei pidetä joko todennäköisenä tai sitten niin vaarallisena asiana.

Nuorisotilojen toiminta perustuu nuorten päihteettömyyden tukemiseen ja ennaltaehkäisyyn. Jokainen nuorisotila Espoossa noudattaa toiminnassaan nuorisotoimen omaa päihdetoimintamallia. Toimintamallissa puututaan nuorten havaittuun päihteidenkäyttöön ja käyttötapoihin. Toimintamallissa päihteillä tarkoitetaan alkoholia, huumeita, tupakkaa sekä muita päihtymystarkoituksessa käytettyjä aineita. Lähtökohtana on, että vanhemmilla on oikeus tietää, mikäli nuorisonohjaajilla on havaintoja päihteidenkäytöstä lapsen tai nuoren kohdalla, koska vanhemmilla on kasvatusvastuu. (Päihdetoimintamalli 2006.)

Nuoren itsetunnon vahvuus ja sen kehittyminen ovat merkittävässä asemassa nuoren ollessa murrosikäinen. Nuoren lähiympäristöä huolettaa lähinnä se, miten tämä kannattelee nuorta toimimaan ja tekemään omia, itsenäisiä valintoja kohtaamissaan asioissa. Hyvä itsetunto on turvallisen olon perusta. Nuoren on päästävä sinuiksi oman itsensä kanssa. Tähän päästäkseen hän tarvitsee ympäristöltään myönteistä kannustusta, jotta hänen itsetuntonsa voi kehittyä vahvaksi. (Aaltonen ym. 2003: 152.) Nuorisotyössä nuorta ohjataan kehittymään omaksi itsekseen. Nuorten yksilölliset tarpeet huomioidaan toiminnan sisällössä. Yksikään kasvattaja, niin vanhempi kuin nuorisonohjaaja, ei kuitenkaan pysty yksin hahmottamaan nuoren yksilöllisiä tarpeita. On erittäin tärkeää, että nuoren kanssa uskaletaan ja osataan keskustella erilaisista asioista. (Nieminen 2007: 24; Aaltonen ym. 2003: 22.) Seitsemäsluokkalaisten kanssa on hedelmällistä keskustella päihteisiin, seksiin, rikollisuuteen ja omien valintojen merkitykseen liittyvistä asioista. Toki on hyvä muistaa, että näistä keskusteleminen on pitänyt aloittaa jo alakoulun aikaan. Nuorisotyössä on mahdollisuus antaa nuorille sellaista ohjausta, johon kotien ja koulujen kiinnostus, voimavarat tai taidot eivät riitä (Nieminen 2007: 25).

Jos nuorisonohjaaja kokee huolestuvansa jostakin nuoreen liittyvästä asiasta, on se silloin sellainen asia, joka hänen vanhempiansa pitää myös saada tietää. Huolen tunne on merkki siitä, että nuorisonohjaajalla on ennakoiva ajatus tilanteesta, että asiat ovat me-

nossa kenties huonompaan suuntaan nuoren kohdalla. Huolen puheeksi ottaminen nuoren vanhempien kanssa antaa mahdollisuuden yhdessä hahmotella toimintamahdollisuuksia tuon huolen vähentämiseksi tai poistamiseksi. Huolen puheeksiotto on avaus kohti selkeytystä siitä, minkälaisia voimavaroja tilanteen selvittämiseen löytyy niin nuorisonohjaajalta, vanhemmilta kuin nuorelta itseltäänkin ja keitä muita mahdollisesti tarvitaan mukaan. (Eriksson – Arnkil 2005: 7, 27.)

Nuorisotoimissa kunnioitetaan perheiden yksilöllisyyttä. Yhteistyö vanhempien kanssa koetaan ensiarvoisen tärkeäksi. Mikäli nuorella havaitaan hänen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, turvallisuuteen ja huolenpitoon liittyviä häiriöitä, niihin reagoidaan ja ensisijaisesti ollaan yhteydessä vanhempiin. Vaikka nuorisonohjaajien ja nuoren välinen suhde perustuu luottamukselliseen vuorovaikutukseen, niin nuorelle tehdään selväksi, että tietyt asiat tai huolen aiheet ilmoitetaan vanhemmille. Tämä on nuorisonohjaajan velvollisuus. Näin toimittaessa nuorisonohjaajien toiminta on avointa ja puuttuminen huoleen välttämätöntä sekä varhaista tarpeen niin vaatiessa. (Päihdetoimintamalli 2006.)

Nuorisotyön tehtäviin kuuluu myös ohjata ja tukea niitä nuoria, joilta löytyy ongelmia esimerkiksi omien persoonallisten mahdollisuuksien toteuttamisessa tai henkilökohtaisessa elämänhallinnassa. Tässä työskentelyssä menetelmiä ovat esimerkiksi kohdenneen nuorisotyön ryhmä- ja yksilötyön muodot sekä erilaiset projektit. (Nieminen 2007: 25.) Tiiviimmän yhteistyön perusteena nuorisonohjaajien kanssa on jokin ongelmallinen tilanne nuorella tai vanhemmilla kasvattajina nuoren kanssa. Nuorisonohjaajilta voi kysyä neuvoa tai lisätietoa tilanteeseen. Nuorisotilalla voi myös järjestää alkuselvittelyn omaisen tapaamisen, jossa päästäisiin asiaan paremmin käsiksi. Nuorisonohjaajien ammattitaitoon kuuluu osata hyödyntää alueen moniammatillista verkostoa, jotta nuori ja hänen perheensä pääsee tarvittaessa heille oikeanlaisen tuen piiriin (Nieminen 2007: 25). Varhaisen puuttumisen vaiheessa ovat mahdollisuudet muutoksen aikaansaamiseen usein vielä hyvät. Varhaisimmillaan puututaan omaan huoleen ja on hyvä muistaa, että se oikeasti on jo riittävä peruste toiminnalle. Liian usein kuulee sanottavan, että ongelmathan olivat jo aikoja sitten nähtävissä. Jos ne kerran nähdään, niin silloin niihin pitää myös puuttua. (Pyhäjoki 2006.)

Yhteistyön luomisessa toimivan, kumppanuuteen perustuvan mallin löytäminen ei välttämättä ole helppo tehtävä nuorisonohjaajien ja vanhempien välille. Molempien osapuolten ennakkokäsitykset ja odotukset yhteistyön asteesta on syytä selvittää. Kommu-

nikaatio vanhempien puolelta tehostuu, kun heillekin annetaan mahdollisuus tulla kuul-
luksi. Kumppanuussuhde edellyttää molemminpuolisen kunnioituksen saavuttamista.
Kaiken perustana on kuitenkin kommunikaatio eli vuorovaikutus. Aito kohtaaminen
kumppaneiden välillä luo pohjan yhteistyön alkamiselle ja kehittämislle. (Davis 2003:
42 – 43.)

Opinnäytetyöhöni haastattelemat vanhemmat kokevat jo nykyisillä Olarin nuorisotilan
toimintamuodoilla nuorisonohjaajat itselleen yhteistyökumppaneiksi. He määrittelevät
kumppanuuden perustuvan siihen, että nuorisotila on olemassa kyseisellä asuinalueella
ja siellä työskentelevät nuorisonohjaajat huomioivat heidän nuorensa kasvatuksellisella
toiminnalla. Vanhemmat luottavat nuorisonohjaajien ammattitaitoon siinä, että koteihin
ollaan yhteydessä tilanteen niin vaatiessa. Samoin he itse tiedostavat nuorisotilan pai-
kakksi, jonka puoleen he voivat kääntyä tarpeen tullen. Nuorisotila on vanhempien mie-
lestä nuorten juttu eikä nuorisonohjaajien tehtävänä ole vanhemmista huolehtiminen.

8 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena on saada tietoa, jonka pohjalta nuorisotilalla voidaan suun-
nitella ja kehittää nuorisonohjaajien ja vanhempien välistä yhteistyötä. Haluan tuoda
tähän kehitystyöhön mukaan vanhempien näkemyksiä ja ajatuksia oman vanhemmuu-
tensa tukemisesta nuorisotyön keinoin. Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää miten
nuorisotilatyössä pystytään vastaamaan vanhempien huolen aiheisiin nuoren kasvuun ja
kasvatukseen liittyvissä asioissa.

Päätuloksena opinnäytetyöni perusteella voidaan pitää sitä, että nuorisonohjaajat ja van-
hemmat ovat toistensa yhteistyökumppaneita. Vanhemmat kokevat, että nykyisen kal-
taisellakin toiminnalla nuorisotila ja sen työntekijät ovat heidän oman kasvatustyönsä
tukena. Tiiviimpää yhteistyötä vanhemmat pitävät ajankohtaisena silloin, jos omalla
nuorella tai heillä kasvattajina on jokin ongelma. Vanhemmat toivovat nuortensa saavan
näkökulmia asioihin myös muilta aikuisilta kuin vain omilta vanhemmiltaan. Omat,
vain tälle kohderyhmälle, tarkoitettut tilanteet, teemaillat, leirit ja retket ovat niitä mene-
telmiä, jotka vanhemmat toivat haastatteluissa esiin.

Aineisto antoi minulle nuorisonohjaajana paljon uutta ajateltavaa. Seitsemäsluokkalaisten nuorten ikäryhmää kohtaan minulla silmät aukeavat aivan uudella tavalla. Olen jotenkin ajautunut työssäni näkemään jo heidätkin erilaisten nuoruuteen liittyvien ongelmien edessä, esimerkiksi päihdekokeilujen kanssa. Tämän aineiston perusteella nämä asiat ovat vielä näillä nuorilla edessään, yhtä lukuun ottamatta. Samoin yllättävää oli, että tämän ikäiset nuoret eivät vielä juurikaan liiku omaa asuinalueetta pidemmälle. Tämä antaa kyllä riittävästi perusteita sille, että omalta asuinalueelta tulee löytyä paikka, jossa nuoret voivat vapaa-aikaansa viettää.

Minua ei yllättänyt se, että vanhemmat eivät koe tarvitsevänsä varsinaisesti heille suunnattuja toimintoja nuorisotilan toimesta. Tämä on tullut osittain selväksi, kun nuorisotilalla on välillä järjestetty tilaisuuksia juuri vanhempia ajatellen. Osanotto näihin on ollut nihkeää. Yllättävää sen sijaan oli, että vanhempien hiljaiselo nuorisotilan suuntaan tarkoittaa sitä, että he arvostavat nuorisonohjaajan työtä ja luottavat heidän ammattitaitoon. He uskovat, että nuorisonohjaajat ottavat tarvittaessa heihin yhteyttä, jos nuoren tilanne sitä vaatii. Työntekijänä saan taas itseni kiinni tekemästä turhia yleistyksiä, että tämä hiljaiselo olisi merkki vanhempien välinpitämättömyydestä ja kiinnostuksen puutteesta nuortensa tekemisiä kohtaan. Tämä vanhempien näkemys antaa tietysti pientä nostetta nuorisotilan nuorisonohjaajille, että he ovat aikaan saaneet tämänlaisen arvostuksen työlleen. Samalla pitää kuitenkin muistaa, että nuorisonohjaajat ovat vanhempien luottamuksen arvoisia vain, jos he toimivat nuorisotilalla nuorten yksilöllisiä tarpeita huomioiden ja puuttuvat riittävän varhain nuorten herättämiin huolen aiheisiin.

Eräänlainen oivallus minulle on se, että vanhemmuuden tukeminen voi olla itse asiassa mitä tahansa. Tämän aineiston perusteella nuorisotilan kasvatuksellinen toiminta nuorten kanssa on vanhemmille sitä heidän vanhemmuutensa ja kasvatustyönsä tukemista. Kun nuorisotilan toimintalinjat ja periaatteet ovat linjassa kotien vastaavien kanssa, on kasvatuksellinen yhteys helppo ymmärtää. Nuori kohtaa samoja arvoja ja periaatteita sekä toiminnalleen asetettuja rajoja niin nuorisotilalla kuin kotonaan. Nuorisonohjaajien tehtävänä on olla aikuinen kohtaamisen tilanteissa nuoren kanssa. Näin nuori kohtaa erilaisia aikuisen malleja ja näkökulmia omassa lähiympäristössään.

Nuorisotilan tarjoama toiminta nuorille on sitä vanhemmuuden tukemista. Nuorisotilan toiminnasta vanhemmat ovat hyvin perillä. Tämän ikäryhmän kohdalla vanhemmilta tuli toive, että näille nuorille voisi kuitenkin järjestää enemmän tilanteita, joissa nuoret

pääsisivät keskustelemaan nuoruuteen liittyvistä asioista. Tässä on minusta selkeä kehittämisen paikka nuorisotilan toimintaa ajatellen. Seitsemäsluokkalaisia huomioidaan tällä hetkellä omana ryhmänään yläkoulun alkaessa syksyllä ryhmäytyspäivissä. Vanhempien ajatusta silmällä pitäen voisi nuorisotilalla olla hyvinkin vaikka muutama vain seitsemäsluokkalaisille tarkoitettu tilaisuus tai toiminta kyseisen vuoden aikana. Aihepiirit voisivat liittyä vanhempien perään kuuluttamaan nuoren itsetuntoon ja omien valintojen tekemiseen.

Yhteistyön asteesta tai muodosta nuorisonohjaajien ja vanhempien välillä aineistosta minusta keskeisenä elementtinä nousee tarpeeseen vastaaminen. Nuorisonohjaajien ei tule ajatella vanhempia yhtenä erillisenä ryhmänä. Nuorisotyössäkin heitä huomioidaan ja heille tarjotaan jos jonkinlaista toimintaa, jotta sekin olisi mukana tukemassa vanhemmuutta, kuten nyt kuuluu tehdä joka puolella. Vanhempia ei väen väkisin tule pakkota säännölliseen yhteistyöhön ja yhteyden pitoon, ellei siihen löydy muuta perustetta kuin se, että vanhempien kanssa kuuluu tehdä yhteistyötä. Tämän perusteen pitää löytyä nuorisotilalla käyvästä yksittäisestä nuoresta ja hänen tarpeistaan. Saman asian tuovat vanhemmat aineistossa esiin. He ovat valmiita tehostamaan yhteistyön astetta, jos kokevat olevansa jonkin ongelmallisen tilanteen edessä. Tällaisessa tilanteessa ainakin tämän aineiston vanhemmat näkevät nuorisonohjaajat yhteistyötahoksi, jonka kanssa asiaa on hyvä lähteä kartoittamaan.

Aineiston perusteella itse koen, että kasvatuskumppanuusajattelu puhtaimmillaan ei toimi ensisijaisena tämänkaltaisen yhteistyön mallina. Sitä voi kyllä pitää tavoittelemisen arvoisena silloin, kun nuorisonohjaajat ja vanhemmat työskentelevät yhdessä nuoren ongelmallisen tilanteen selvittämiseksi. Tärkeänä asiana niin tässä, kuin kaikenlaisessa kanssakäymisessä toisten ihmisten kanssa, on pitää mielessä toisen aito kohtaaminen. Tällainen vuorovaikutus lähtee siitä, että aidosti kuunnellaan ja kunnioitetaan yhteistyökumppanin näkemystä ja ollaan kiinnostuneita löytämään yhdessä kaikkia osapuolia tyydyttävät ratkaisut asioihin. Kumppaneiksi minä olisin valmis vanhempien tavoin nuorisonohjaajia ja vanhempia kutsumaan. Tätäkin kumppanuutta voi vielä parantaa olemalla kiinnostunut toisen osapuolen näkemyksestä ja rohkeasti hyödyntää vanhemman asiantuntijuutta hänen nuorensa kohdalla.

Opinnäytetyöni aineiston olen koonnut Olarin nuorisotilalla käyvien nuorten vanhemmilta. Tästäkin joukosta olen tehnyt rajausta niihin vanhempiin, joiden nuorisotilalla

käyvä nuori on seitsemännellä luokalla. Espoossa asuinalueiden erilaisuus on selkeää ja tämä näkyy myös näiden alueiden nuorisotilojen toiminnoissa. Näin ollen opinnäytetyöni tuloksista ei voi tehdä sellaista päätelmää, että kaikkien tämän ikäisten nuorten vanhemmat ajattelisivat yhteistyöstä nuorisotilojen ja nuorisonohjaajien kanssa samalla tavalla. Näitä tuloksia ei voi myöskään yleistää koskettamaan kaikkia vanhempia, joiden nuoret käyvät Olarin nuorisotilalla. Kohdejoukon ja aineiston rajausta on huomioitava tuloksista vedettyjä päätelmiä tehtäessä.

Tämän opinnäytetyöni perusteella voidaan kuitenkin todeta, että sen toteutusmuoto, teoreettinen viitekehys, metodologinen valinta ja teemahaastattelurunko, on siirrettävissä myös muille nuorisotiloille. Sitä voi käyttää pohjana nuorisotiloilla vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kehittelyyn. Se tosin saattaa antaa erilaisia vastauksia riippuen asuinalueista ja esimerkiksi niiden sosioekonomisesta rakenteesta.

Toivon opinnäytetyöni tulosten antavan ajattelemisen aihetta ja erilaisia näkökulmia jokaiselle nuorisonohjaajalle siitä, mistä kaikesta vanhemmuuden tukemisessa voi olla kysymys ja mitä se voi olla nuorisotyössä nuorisotiloilla. Samalla näiden vanhempien ajatukset nuorisotilan toiminnasta ja yhteistyön laadusta rohkaisevat minua varoittamaan kollegoitani sortumasta tekemään turhia ennakkopäätelmiä mistään nuoreen tai vanhempiin liittyvästä asiasta, kuten minä huomaan tehneeni. Sen sijaan nuorisonohjaajien tulee rohkeasti luottaa omaan ammattitaitoon kasvatuksellisen nuorisotyön tekemisessä ja ottaa silloin yhteys vanhempiin, kun huoli lapsesta tai nuoresta on ajankohtainen.

Tutkimusmenetelmänä teemahaastattelu antoi minulle mahdollisuuden edetä ennalta valittujen teemojen käsittelyssä aina haastattelutilanteen mukaan. Joissakin haastatteluissa vanhemmat alkoivat puhua laajemminkin ajatuksistaan ja silloin oli luontevaa tarkentaa lisäkysymyksillä juuri niissä tilanteissa esiin nousevia asioita. Kaikissa haastatteluissa oli minusta aistittavissa luonteva ja avoin tunnelma vanhempien ja minun välillä. Uskon, että vanhemmat kertoivat näkemyksistään haastattelun teemoihin liittyen avoimesti. Tähän minusta vaikutti se, että teemat kohdistuivat heidän henkilökohtaisiin näkemyksiin ja huoliin. Itse haastattelutilanteessa oli rauhallinen tunnelma, aikaa olin osannut varata ennalta sopivasti. Minusta tuntuu, että oma aito kiinnostukseni näitä vanhempia ja heidän ajatuksia kohtaan välittyi näissä tilanteissa myös heille.

Opinnäytetyöhöni tarvitseman aineiston hankinnan lisäksi, tämä keskusteluhetki oli myös merkittävä oman nuorisonohjaajan roolini kannalta. Saimme näiden vanhempien kanssa mahdollisuuden keskustella nuorisotilalla käyvän nuoren ja tämän perheeseen liittyvistä asioista ilman, että siinä olisi ollut vielä kyse minkään ongelman selvittelystä. Tutustuminen puolin ja toisin mahdollistui näin luontevasti.

Jatkotutkimuksen aiheena olisi mielenkiintoista tietää miten Espoon asuinalueiden erilaisuus heijastuu tämänkaltaisessa tutkimusasetelmassa. Minkälaisia yhdistäviä ja erottavia tekijöitä yhteistyölle nousisi esiin, kun kävisi läpi jokaisen kuudentoista nuorisotilan seitsemäsluokkalaisten vanhempien näkemykset.

Kiinnostavaa olisi myös tutkia sitä, minkälaista vanhemmuuden tukemista yleensä nuorisotiloilla käyvien nuorten vanhemmat haluavat ja toivovat. Tästä tutkimusasetelmasta voisi sitten etsiä eroavaisuuksia eri-ikäisten nuorten vanhempien välillä, esimerkiksi alakoululaiset ja yläkoululaiset tai sitten yläkoululaisista vaikka jokainen ikäryhmä erikseen.

Suosittelen lämpimästi tämäntapaisten keskustelujen järjestämistä nuorisonohjaajien ja vanhempien välillä. Ainakin minulle ne antoivat paljon sellaista taustatietoa nuorten elämästä, jota pystyn suoraan hyödyntämään vuorovaikutuksessa ja työskentelyssä heidän kanssaan.

LÄHTEET

- Aaltonen, Marjo – Ojanen, Tuija – Vihunen, Riitta – Vilén, Marika 2003: Nuoren aika. 2. painos. Porvoo: WSOY.
- Alasuutari, Maarit 2006: Kulttuuriset kehykset kasvatusvuorovaikutuksessa. Teoksessa Karila, Kirsti – Alasuutari, Maarit – Hännikäinen, Maritta – Nummenmaa, Anna Raija – Rasku-Puttonen, Helena (toim.): Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. 70 – 90.
- Arvioinnin ja tilastoinnin ohjeet 2008. Nuorisotoimi/Alueellisten palveluiden ryhmä. Espoon kaupunki.
- Blomster, Peter 2006: Nuorisotoimen toimenpideohjelma 2007–2016. Espoon kaupungin nuorisotoimi. Nuorisolautakunta 24.10.2006.
- Cacciatore, Raisa 2005: Aika ja jaksaminen nuorten perheissä. Teoksessa Syrjälä, Jaana (toim.) Vahva vanhemmuus. Paras tuki nuoren kasvuun. Helsinki: Väestöliitto. 29 – 41.
- Eriksson, Esa – Arnkil, Tom Erik 2005: Huoli puheeksi. Opas varhaisista dialogeista. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. Oppaita 60. Saarijärvi: Stakes.
- Eskola, Jari – Suoranta, Juha 2003: Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 6. painos. Tampere: Vastapaino.
- Espoon Nuorisolautakunnan toimintasuunnitelma 2008 – 2009.
- Espoon nuorisotoimi 2006.
- Hallituksen esitys 2007: Hallituksen esitys Eduskunnalle lastensuojelulaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Lastensuojelun käsikirja. Sosiaaliportti.fi. Verkkodokumentti. Päivitetty 11.1.2008. <<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/lastensuojelunkasikirja/>>. Luettu 12.1.2008.
- Hiila, Helena 2005: Nuoret tarvitsevat vanhempien läsnäoloa. Teoksessa Syrjälä, Jaana (toim.) Vahva vanhemmuus. Paras tuki nuoren kasvuun. Helsinki: Väestöliitto. 5 – 7.
- Hilton, Davis 2003: Miten tukea sairaan tai vammaisen lapsen vanhempia? Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.
- Hoikkala, Tommi – Sell, Anna 2007: Nuorisotyötä on tehtävä. Teoksessa Hoikkala, Tommi – Sell, Anna (toim.): Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, ratjat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.(sivunumerot)
- Huhtanen, Kristiina 2007: Kun huoli herää. Varhainen puuttuminen koulussa. Opetus 2000. Jyväskylä: PS-kustannus.

- Jarasto, Pirkko – Sinervo, Nina 1999: Murrosikäisen ja nuoren maailma. Elämää varten. Jyväskylä: Gummerus.
- Juvakka, Essi 2005: Riittävän hyvä riittää. Teoksessa Syrjälä, Jaana (toim.) Vahva vanhemmuus. Paras tuki nuoren kasvuun. Helsinki: Väestöliitto. 21 – 28.
- Karila, Kirsti 2006: Kasvatuskumppanuus vuorovaikutussuhteena. Teoksessa Karila, Kirsti – Alasuutari, Maarit – Hännikäinen, Maritta – Nummenmaa, Anna Raija – Rasku-Puttonen, Helena (toim.): Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino. 91 – 108.
- Kasvatuskumppanuus. 2007. Varttua. Stakes. Verkkodokumentti. Päivitetty 7.9.2007. <<http://varttua.stakes.fi/FI/Sisallot/kasvatuskumppanuus/index.htm>>. Luettu 8.12.2007.
- Kinnunen, Saara 2005: Lapsen kehitykselliset haasteet ja yhteisöllisyys. Teoksessa Salminen, Pirjo (toim.): Yhdessä kasvattamaan. Kohti välittämisen toimintakulttuuria. Opetus 2000. Jyväskylä: PS-kustannus. 15 – 30.
- Lastensuojelulaki 417/2007.
- Nieminen, Juha 2007: Vastavoiman hahmo – Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala, Tommi – Sell, Anna (toim.): Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. 21 – 43.
- Nuorisolaki 27.1.2006/72.
- Olarin nuorisotila 2007. Toimintakertomus. Nuorisotoimi. Espoon kaupunki.
- Prosessikuvaus 2007. Nuorisotoimi. Espoon kaupunki.
- Pyhäjoki, Jukka 2006: Huolen vyöhykkeet – auttaa arvioimaan tuen ja yhteistyön tarvetta. Stakes. Luentomateriaali. Espoo 19.12.2006.
- Päihdetoimintamalli 2006. Toimintamalli nuorten päihteiden käyttöön puuttumiseen ja päihteiden käytön ehkäisemiseen. Espoon kaupungin nuorisotoimi.
- Salasuo, Mikko 2006: Atomisoitunut sukupolvi. Pääkaupunkiseudun nuorisokulttuurinen maisema ja nuorisotyön haasteita 2000-luvun alussa. Tutkimuksia 2006/6. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Salminen, Pirjo 2005: Hankkeen hedelmät yhteiseen koriin. Teoksessa Salminen, Pirjo (toim.): Yhdessä kasvattamaan. Kohti välittämisen toimintakulttuuria. Opetus 2000. Jyväskylä: PS-kustannus. 167 – 174.
- Silvennoinen, Heikki 2001: Kunnallisen nuorisotyön arviointi. Pieksämäki: Nuorisotutkimusverkosto.

Suikkanen, Asko – Martti, Sirpa – Linnakangas, Ritva 2006: Homma hanksaan. Nuorten kuntoutuskokeilun arviointi. 2. painos. Selvityksiä 2004:5. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Syrjälä, Jaana 2005: Vanhemmalle! Teoksessa Syrjälä, Jaana (toim.) Vahva vanhemmuus. Paras tuki nuoren kasvuun. Helsinki: Väestöliitto. 8 – 9.

Toimintakertomus 2006. Nuorisotoimi. Espoon kaupunki.

Veijola, Riitta – Willman, Merja 2005: Seiskalle ilta toimii Oulussa – vanhemmuuden tueksi ja nuorten hyväksi. Teoksessa Syrjälä, Jaana (toim.) Vahva vanhemmuus. Paras tuki nuoren kasvuun. Helsinki: Väestöliitto. 67 – 70.

Teemat ja kysymykset vanhempien haastatteluihin

Perhekokoonpano eli ketä kotona asuu?

1. Mitkä asiat huolettavat vanhempaa nuoren vapaa-ajan ympäristössä?

Minkälainen vapaa-ajan ympäristö nuorella on tällä hetkellä?

Miten laajalla alueella hän liikkuu?

Mitä vapaa-aikaan kuuluu? Onko harrastuksia?

Minkälainen on nuoren kaveripiiri?

Onko siinä tapahtunut muutoksia yläkoulun aikana?

Mikä suhde vanhemmilla on nuoren kavereihin?

Tietävätkö vanhemmat kenen kanssa nuori liikkuu?

Onko kaveripiirissä jotain mikä huolettaa?

Miten nuorisotyö voi vastata tähän huoleen?

Minkälaisia arvoja, sääntöjä, käyttäytymistapoja nuoren perheessä on?

Onko näissä tapahtunut muutoksia viime aikoina? Minkälaisia?

Onko nuoren lähiympäristöstä, kavereilta tullut uusia erilaisia vaikutteita, jotka olisivat ristiriidassa kodin mallien kanssa? Missä asioissa?

Huolestuttaako joku asia näissä vanhempaa?

Minkälaisena ympäristönä vanhemmat nuorisotilan kokevat nuoren vapaa-ajassa?

Miten nuorisotilan toimintatavat tukevat kodin malleja?

2. Mitä huolen aiheita on herännyt nuoren elämästä tai kasvatuksesta? Mitkä murrosikäisen asiat tuntuvat vanhemmista haasteellisilta kohdata?

Minkälaisessa murrosiän vaiheessa nuori on tällä hetkellä vanhemman mielestä?

Mitkä ovat olleet niitä ensimmäisiä asioita, joista on joutunut nuoren kanssa vastakkain?

Mitkä asiat ovat vanhemman mielestä nuorella nyt päällimmäisinä askarruttamassa tai kuohuttamassa mieltä?

Tarvitsisiko nuori vanhemman mielestä jotain lisätukea näihin asioihin, esim. tietoa, ohjausta?

Mistä asioista vanhemmat haluaisivat tietää lisää? Mistä ja miten tietoa pitäisi tulla?

Miten nuorisotyö voisi huomioida tämän ikäryhmän toiminnassaan vanhemman mielestä?

Mitä odotuksia vanhemmilla on nuorisotyölle näissä asioissa?

Mitä toiminnasta tiedetään ja onko jotain mistä ei tiedä? nuorten puheet, omat kokemukset

Mitkä konkreettisia asioita nuorisotilalla pitäisi vanhempien mielestä olla nuorille?

3. Minkälaiseen yhteistyöhön/kontaktiin vanhemmat olisivat valmiita nuorisonohjaajien kanssa osallistumaan?

Miten vanhemmat nuorisotilan toimintaan alueella suhtautuvat?

Missä asioissa meidän toivotaan olevan koteihin yhteydessä? Millä tavoin?

Minkälaista puuttumisen astetta meiltä odotetaan?

Missä asioissa vanhemmat ottaisivat meihin yhteyttä?

Miten nuorisotilan pitäisi huomioida siellä käyvien nuorten vanhemmat? Odotuksia, toiveita, ideoita...

2.5.2007

Mia Veijalainen

**TUTKIMUSLUVAN MYÖNTÄMINEN MIA
VEIJALAISELLE**

Mia Veijalainen on hakenut tutkimuslupaa opinnäytetyön toteuttamiseksi Espoon kaupungin nuorisotoimessa. Tutkimus tehdään Olarin nuorisotilassa ja siinä haastatellaan nuorisotilassa käyvien lasten ja nuorten vanhempia. Tutkimus koskee nuorisonohjaajien ja vanhempien välistä vuorovaikutusta ja yhteydenpitoa.

Tutkimukseen liittyvät haastattelut tehdään kevättalven 2008 aikana.

Myönnän Mia Veijalaiselle tutkimusluvan ao. opinnäytetyön tekemiseen Olarin nuorisotilassa ajalla 2.5.2007 - 2.5.2008. Tutkimuslupa sisältää nuorisotoimen kirjallisten materiaalien käyttö sekä asiakkaiden vanhempien yhteystietojen käyttö tutkimustarkoitukseen.

Tutkimusluvan myöntämisen ehtona on, että Mia Veijalainen toimittaa tutkimusraportin Espoon nuorisotoimelle sen valmistuttua.

Viula Pakka
kehittämiskonsultti